

Norwegian School of Veterinary Science

The Norwegian Reference Centre for Laboratory Animal Science & Alternatives

A Norwegian Platform for Alternatives to Animal Experimentation

Live Kleveland

**A report from
The Norwegian Reference Centre for
Laboratory Animal Science & Alternatives,
Norwegian School of Veterinary Science,
Oslo, Norway
2005**

ISBN 82-7725-121-1

CONTENTS

INTRODUCTION	4
THE PURPOSES OF THE PLATFORM	6
THE CHOICE OF ORGANISATIONAL MODEL	6
Possible organisational models – an overview	6
The <i>ecopa</i> criteria	6
Member organisations	7
Foundations	7
Member organisation or foundation?	8
Representation and involvement.....	8
Stability.....	8
Flexibility and conflicts	8
Finances and taxation	8
Discussion and conclusion	9
PROPOSED ORGANISATIONAL STRUCTURE.....	9
THE BOARD.....	10
Composition of the Board	10
Selection of Board members.....	11
Term of office.....	11
The competence of the Board members.....	11
Only physical persons on the Board	11
The number of Board members	11
The Head of the Board.....	12
Functions and powers of the Board	12
Board meetings	12
Commitments and finances.....	12
Activities and planning	13
Ensure involvement of the Council.....	13
Distribution of funds.....	13
Management, a secretariat and scientific expertise.....	14
THE COUNCIL	15
Composition of the Council.....	15
Participants	15
Observers.....	16
Functions and powers of the Council	16
Nomination of Board members.....	16
Meetings and responses to hearings.....	18
The right to receive information	18
Advise the Board	18
Control of the Board	18
Financial contribution.....	19
THE ELECTION COMMITTEE.....	19

Composition of the Election Committee	19
Functions and powers of the Election Committee	20
CONVERSION.....	20
PRACTICAL ORGANISATION.....	20
SUMMARY	21
REFERENCES	22
APPENDIX.....	22

INTRODUCTION

The organisation *ecopa* works on a European level to increase the use and understanding of the "3 Rs"; Replacement, Reduction and Refinement, in the field of animal experimentation. The 3 Rs principle was first defined by William Russell and Rex Burch in 1959¹:

- Refinement: minimise suffering and distress.
- Reduction: minimise number of animals used.
- Replacement: avoid the use of living animals.

ecopa has member organisations from many European countries. Criteria for membership are, among other things, that the organisations work to promote the 3 Rs and that they include representatives from the four parties academia, government, industry and animal welfare.² The national *ecopa* member organisations are generally referred to as "Platforms for alternatives" as they provide a basis for discussion about the 3 Rs.

In 2003 the Norwegian Parliament, the Committee of Commerce, stated about alternatives to animal experimentation: "*The Committee requests the government to continue the initiative to establish a national Platform with a fund for research and development, based on the Swedish model*".³ The "Swedish model" referred to is a national *ecopa* member organisation and a separate state fund for alternatives.^{4,5}

In 2003 the Norwegian Food Safety Authority commissioned the Norwegian School of Veterinary Science to suggest how a Norwegian Platform for alternatives could be organised, including a state fund for alternatives. This report proposes an organisational model and a set of statutes, and explains in brief how a Platform with a fund could practically be established. The suggestions are based on the *ecopa* requirements, proposals from the Norwegian School of Veterinary Science, the Swedish Platform for alternatives (Swecopa), the Swedish state fund for alternatives, mandatory Norwegian law and general legal principles in Norway.

The School of Veterinary Science decided that the report and the suggested statutes should be written in English to permit comments from *ecopa* and its member organisations.

Live Kleveland
lawyer
10 December 2005

¹ Russell, W. and Rex Burch, R., *The Principles of Humane Experimental Technique*
http://altweb.jhsph.edu/publications/humane_exp/het-toc.htm

² Ecopa, Questionnaire on Ecopa membership criteria <http://ecopa.vub.ac.be/>

³ Innst. S nr 226 2002-2003 *Om dyrehold og dyrevelferd*.

⁴ Stiftelsen Forskning utan djurforsök, *Svenska Plattformen för alternativa metoder*,
http://www.stifud.se/forskarrummet/plattform_for_alternativ.php

⁵ Djurskyddsmyndigheten, *Forskning & utveckling*,
<http://www.djurskyddsmyndigheten.se/Steria/templates/Page.aspx?id=278>

Definitions:

- The term "*foundation*" is used as an equivalent to the Norwegian term "stiftelse", and means an independent organisation based on a donation, that is a legal entity, and works to promote a certain purpose.
- The term "*the foundation act*" is used to name the Norwegian act "lov om stiftelser nr. 59 av 15. juni 2001" (stiftelsesloven).
- The term "*animal welfare*" is used as a general explanation referring to animal welfare and animal rights.
- The word "*alternatives*" is used as a general term referring to all of the 3 Rs (Replacement, Reduction, Refinement).
- The term "*body*" is used in two different contexts: 1) to describe various specific parts of an organisation, like the Board or the Election Committee, and 2) as a general term to describe corporations, organisations, institutions, committees, networks etc. (as an equivalent to the Norwegian term "sammenslutning").

THE PURPOSES OF THE PLATFORM

ecopa requires promotion of the 3 Rs (Replacement, Reduction, Refinement) to be a main purpose of its member organisations.

The Norwegian School of Veterinary Science has suggested that the Platform should be inclusive, in the sense that it should try to involve various stakeholder groups and invite corporate as well as individual subscriptions.⁶

This report is based on the assumption that the Platform should play an active part in the field of the 3 Rs.

It is also suggested that the Platform should have as its primary aim to work within Norway, but still strive to collaborate with similar organisations elsewhere.

THE CHOICE OF ORGANISATIONAL MODEL

Possible organisational models – an overview

There are various organisational models. The organisational model of the Platform must comply with the criteria set down by *ecopa*.

The *ecopa* criteria

ecopa requires all member organisations to be legal entities, to have an open and democratic selection of voting members, to work by the consensus principle and to have representatives from academia, government, industry and animal welfare on the Board.

The two latter conditions do not restrict the organisational structure, as they may be fulfilled to a large extent within most organisational models. But because it has to be a legal entity, the Platform cannot be, for example, a committee or a council. In practice, it must be a member organisation, a foundation or a joint-stock company without profit interests.

What is meant by "open and democratic election of voting members" is not evident, as democratic elections may be achieved in various ways and to different degrees. The current eleven *ecopa* member organisations have different solutions. In five Platforms the Board members are elected by members or by a General Assembly. In two platforms new Board members are selected by the previous Boards. In two other platforms, the Board members are selected by the organisations, institutions or companies that they represent. In two cases it has not been possible to obtain definitive answers.⁷ Evidently, *ecopa* is quite flexible in its interpretation of what an "open and democratic election" really is. This means that both a member organisation, a foundation or a joint-stock company without profit interests may comply with the *ecopa* conditions.

⁶ Smith, A., *Possible organisation of a Norwegian platform for the 3Rs*, The Norwegian School of Veterinary Science, September 2005.

⁷ Kleveland Karlsrud, L., *Platforms and funds for alternatives to animal experimentation*, preliminary version, The Norwegian School of Veterinary Science, 2005.

As the *ecopa* criteria are so flexible, the characteristics of each of the different organisational models must be used to decide which of them that is the most suitable for the Platform.

A joint-stock company is not a very common model for a charity organisation, and differs from foundations and organisations in the respect that they belong to the owners.⁸ As a joint-stock company would probably not be very practical, the real choice stands between a member organisation and a foundation.

Member organisations

A member organisation can be started without any capital. Member organisations are ruled by the members, which usually elect a Board that is in charge of the management.

Apart from their own statutes there are few absolute rules about the management of member organisations, as no particular national acts apply.

Member organisations are common in charity work, but rather uncommon when the government takes part in the organisation, and when an important part of the purpose is to distribute funds. An example of a member organisation where the government takes part is Debio, which manages the labelling of ecological food in Norway.

Foundations

A foundation is based on a donation by legal terms (for example a gift or a legacy), at a minimum NOK 100.000,- (approx. Euro 12.000). The donation must be left entirely at the disposal of the foundation, and it is bound to promote a certain purpose. In addition, a foundation must be stable over time.

The Board has supreme power. The Board members are selected in various ways. In some foundations the statutes decide who the Board members are going to be. In others, another body in the organisation select the Board members.

The foundation act sets down mandatory rules about the organisation and management of foundations.⁹ In addition, the statutes apply.

To give funds is an important part of the activity of many foundations. In addition, foundations are common in charities, also when the government or academia take part. Examples of well known Norwegian foundations are Matmerk, which works to improve the competitiveness of Norwegian food production, The Centre for rural research (Norsk bygdeforskning), which organises and conducts research, and The Norwegian Horse Center (Norsk hestesenter) which works to improve the keeping and breeding of horses.

⁸ Woxholth, G., *Stiftelser etter stiftelsesloven 2001*, s. 93-94, Gyldendal Norsk Forlag, 2001.

⁹ Lov om stiftelser av 15. juni 2001 nr. 59 (*stiftelsesloven*).

Member organisation or foundation?

The organisational structure of the Platform should help to realise its purposes as set out previously: It should be democratic and facilitate involvement, in particular by representation from academia, government, industry and animal welfare. It should help to avoid conflicts that could impair work by the consensus principle. In addition the organisational structure should provide stability, in order to ensure long-term aims. Also, the structure should not cause unnecessary bureaucracy, and it should be advantageous financially.

Representation and involvement

In a democratic member organisation the Board is usually elected directly by the members or their representatives. A foundation, on the contrary, does not have basic democratic structures. However a foundation, too, can have a body that is in charge of electing the Board, see the foundation act § 36 section 2 a. As a consequence, a foundation may organise its participating organisations in a body with authority to select the Board, and thereby obtain a democratic structure relatively similar to the one in member organisations.

A member organisation will usually have to form a general assembly annually or bi-annually. It is democratic, but also time consuming and expensive. Foundations, on the contrary, usually have less democratic but more efficient organisational structures.

Stability

Member organisations are generally dependent on the wishes of the voting majority at any time, even if the statutes impose strict rules concerning changes.

A foundation, on the other hand, is more robust, mainly due to the strict rules about conversion in the foundation act § 46. As a consequence, a foundation ensures stability and pursuit of the original purpose in a better way than a member organisation.

Flexibility and conflicts

Member organisations are free to organise themselves as they please. There are very few absolute rules that apply. Foundations, on the other hand, have to fulfil the criteria set down by the foundation act. This leaves the member organisations with more flexibility, but also with more uncertainty in the case of conflicts within the organisation.

Finances and taxation

Foundations are subject to strict financial control because of binding rules in the foundation act chapter 5. The statutes of member organisations may certainly set down strict rules as well, but they are not subject to control by the Foundation Authority (stiftelsestilsynet) or similar.

Taxation rules are generally equal for foundations and member organisations.^{10,11,12}

Discussion and conclusion

A member organisation is flexible and more democratic than a foundation. However, a foundation may also have democratic elements, and the management of a foundation is usually less time consuming. Possible internal conflicts may be easier to prevent or solve in a foundation.

The original purpose of the Platform is more secure in a foundation, as the predictability and stability is better than in a member organisation.

The financial control is stricter for foundations, whereas there are no evident differences in taxation. Control must be considered an advantage for an organisation that is likely to distribute funds and receive financial support from the government and others.

In conclusion, a foundation is recommended as an organisational model for the Platform. However, if the Food Safety Authority disagrees with this conclusion, it will be possible to establish a member organisation on the basis of this report. The organisational elements discussed are relevant and the suggested statutes may, with minor changes, be suitable also for a member organisation.

PROPOSED ORGANISATIONAL STRUCTURE

Based on the conclusions above, an organisational structure for the Platform is proposed (see fig. 1).

According to the foundation act § 30, the Platform has to be governed by a Board. Based on the *ecopa* criteria, the Board should consist of representatives from the four parties academia, government, industry and animal welfare.

As set out in the purpose, the Platform should be inclusive. However out of practical reasons, anyone interested in the work of the Platform cannot become Board members. Consequently, other bodies allowing participation should be established.

Foundations may have bodies entitled to advise the Board, see the foundation act § 36 d and h, select Board members, see the foundation act § 36 a, and control that the Board complies with its duties, see the foundation act § 30 a and § 30 c and e.

Also democratic and practical considerations suggest that there should be bodies with such powers in the Platform. Therefore it is suggested that the Platform should have a Council open for participation for parties representing academia, government, industry and animal welfare.

¹⁰ Lov om skatt av formue og inntekt av 26. mars 1999 nr. 14 (skatteloven) § 6-50.

¹¹ Lov om arv og visse gaver av 19. juni 1964 nr. 14 (arveavgiftsloven) § 4, 4. ledd jfr. § 2, 1. ledd b og 2. ledd.

¹² Lov om merverdiavgift av 19. juni 1969 nr. 66 § 14 og § 28.

The status of participants should be quite similar to that of a member in an ordinary member organisation, however the term "participant" is in better accordance with the organisational model of a foundation, and indicates that participation not is open for anyone, but depends on certain criteria.

The Council participants should be granted information about the Platform, and be invited to advise the Board. By the information they are granted, they should be able to control whether or not the Board complies with its duties, and to intervene if necessary.

In order to include even others, and at the same time retain the influence of the original four parties, the Council should also be open for observers. Council observers should not have similar rights to influence policy as Council participants, but they should have the right to information about the work of the Platform, and the right to take part in meetings, hearings etc.

According to the *ecopa* criteria the Board members should be selected openly following a democratic process. In order to fulfil that criteria and at the same time retain the simple and time saving structure of a typical foundation, it is suggested that the Council participants should nominate Board members, who should then be selected by a neutral Election Committee.

It is suggested that the Board should be assisted by a permanent secretariat and by *ad hoc* or permanent experts.

The original capital is suggested to be NOK 100.000, which is the least accepted by the foundation act. However the amount can certainly be more extensive. An original capital of a certain amount would give interests that could be distributed to fund 3 R related projects.

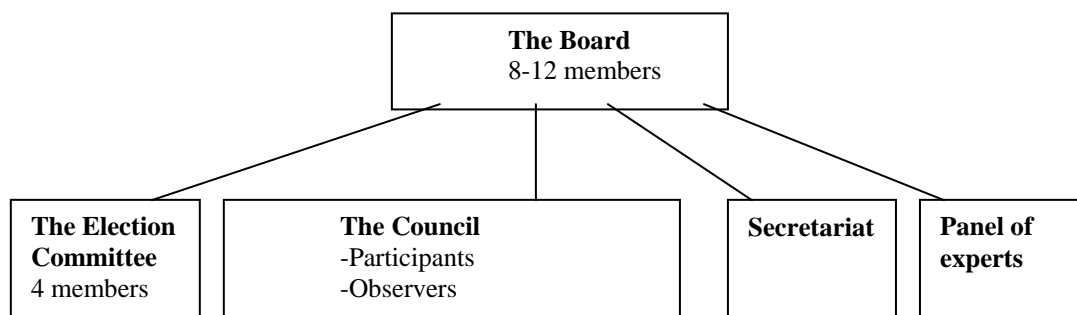

Fig. 1. Proposed organisational structure.

THE BOARD

Composition of the Board

The Board should be composed of representatives from academia, industry, animal welfare and government. Re-election should take place regularly. Measures should be taken to ensure an active and competent Board, which is able to work by the consensus principle, as set out in the *ecopa* criteria.

Selection of Board members

Possible Board members should be nominated by the Council participants and selected by the Election Committee.

Please see more about nomination under “Nomination of Board members” and election under “Functions and powers of the Election Committee”.

Term of office

To ensure dedicated members and include different persons on the Board over time, new members should be elected every second year, and no-one should not be re-elected more than once. However, as continuity is important, only 50% of the members should be changed at a time. As a consequence each member will be on the Board for four years.

The competence of the Board members

It is important that the Board has a broad contact net and competence in as many relevant fields as possible. The Platform will probably be engaged both in scientific work, policies and communication. In addition the Board will be in charge of management and finances.

Consequently, there should be Board members with scientific backgrounds as well as administrative and other relevant experience.

Only physical persons on the Board

Legal entities cannot be Board members, see the foundation act § 27 section 1. This means that once appointed, the Board members act on their own behalf. The stakeholders that nominated them (the Council participants), cannot instruct them. In this way, the Board members do not represent a certain party directly, but the general interests of that party (academia, industry, animal welfare or government).

This rule is sensible, as it would be extremely impractical if Board members would have to consult the Council participants in every matter, it would be unfair if a few Council participants were directly represented on the Board and others were not, and it would damage the organisational structure if certain Council participants could influence the policies of the Board to another extent than the others.

The number of Board members

A large board can be expensive, and make it a time-consuming process to reach consensus. It may even be difficult to find enough people that are interested and competent. On the other hand, with many Board members the total competence and capacity of the Board may increase.

As a fixed number of Board members can be difficult to decide at this stage, the situation should be left with some flexibility. According to the foundation act § 10 c, the statutes may decide a minimum and a maximum number of Board members.

It is suggested that the Board should consist of 8-12 members, with two or three representatives from each of the four stakeholder groups (academia, industry, animal welfare and government).

The Head of the Board

The Head of the Board should be a person perceived as relatively neutral, and therefore preferably represent either academia or the government. He or she should be able to enforce strict control of the debate to avoid sidetracking issues or party politics. The most practical solution is probably that the Board members choose the Head of the Board among them. As there will be a new Board every second year, the Head of the Board will be in function for a relatively short period of time, but he or she can certainly be re-elected for another two years.

Functions and powers of the Board

The Board should be the governing body of the Platform. It should be in charge of the management of the Platform and have supreme power over it, see the foundation act § 30.

Board meetings

The Board should primarily work by board meetings where matters may be discussed in order to reach consensus. It is therefore important to ensure good routines for regular meetings. There are mandatory rules about the management of board meetings in the foundation act § 31, § 32 and § 33. Therefore it is sufficient to mention the most essential rules in the statutes, besides taking into account problems of particular interest to the Platform.

The Board should meet at least twice a year, and more often when necessary. The Head of the Board should be responsible for deciding when the meetings are to take place. However, if the Head of the Board for some reason does not comply with his or her duties or if there is disagreement within the Board, 50% of the other Board members should be able to call on a board meeting.

As the consensus principle is emphasized as very important by *ecopa*, the statutes should mention that consensus is preferred. If it is impossible to reach consensus, and the matter in question must be solved, it will have to be voted upon.

According to the foundation act § 33 section 3, the statutes may require absolute consensus by Board members if a resolution is to be adopted. However, this solution is not recommended. Even if the consensus principle should be followed as a general rule, there may be situations where it could be most unfortunate if one party was able to block the Platform from acting.

Commitments and finances

The Board should be in charge of the Platform's commitments and finances. It should make sure that the Platform has a budget, that the accounts are revised

every year in accordance with the foundation act, and that an annual report is published.

Out of practical reasons, the Platform should be able to commit itself (i.e. to make purchases, withdraw money from the bank) without the Board being consulted every time. Consequently the Board should have the possibility to accord power of procuration to individuals, i.e. to Board members.

The Board should be in charge of deciding the subscription fees for Council participants and observers, and for accepting (or rejecting) applications for participation.

The statutes should make it clear that the The Office of the Auditor General (Riksrevisjonen) has the right to require any information in order to control the use of possible donations from the government.¹³

Activities and planning

The Board should be responsible for realising the Platform's purposes, and to make plans for its activities.

Among other things, the Board should organise meetings and hearings with the Council to help reach consensus. Even individuals and bodies that are not participants or observers could be invited.

Ensure involvement of the Council

The Board should be obliged to keep the Council informed about its activity.

In important matters, the Board should be obliged to consult the Council, even if their advices are not binding.

Distribution of funds

An important task for the Platform will probably be to distribute funds. Projects receiving funding should be in accordance with the general priorities of the Platform.

Not only scientific studies, but also information campaigns, practical development, etc. can be important to promote the 3 Rs. All kinds of activities relevant to the 3 Rs should be able to receive funding from the Platform if they comply with the criteria.

A project should not necessarily have to promote all the 3 Rs. If a project increases the use of Replacement or Reduction, that should be sufficient. However, projects only aiming at Refinement should not be approved. Industry and academia normally strives to improve the scientific value of their research anyway, and from an animal welfare point of view Refinement alone is not an acceptable aim for alternatives to animal experimentation.

¹³ Riksrevisjonen, Dokument nr 3:6 (1998–99) *Riksrevisjonens undersøkelse vedrørende bruken av stiftelser i statlig forvaltning.*

Other conditions for funding should be left to the Board to work out in detail. For example, the Board should decide whether or not an application form should be made, if there are to be set dates for when applications must be received, etc. A mandatory condition must certainly be that approved research projects hold a certain scientific standard.

Abstracts of results from all projects supported for the Platform should be made available on the Internet, even if the results are negative. Publication will give the general public insight into what the Platform does and how the funding is spent, and at the same time help to avoid unnecessary duplication of projects.

Management, a secretariat and scientific expertise

The management of the Platform should be continuously adjusted to the level of activity and income, and the Board should be able to establish new bodies when necessary.

Experience from Platforms in other countries indicate that a permanent secretariat is essential to the activity and management. The secretariat should assist the Board, see the foundation act § 35, and for example:

- Write minutes from the Board meeting sessions, send out relevant documents to the Board members, organise public hearings and consultations with the Council, and publish the annual report.
- Represent the Platform in matters regarding the daily work, and otherwise when authorized by the Board, and see the foundation act § 38 section 2 and 3.
- Take care of the Platform's work on a day-to-day basis, for example answer e-mails, up-date the Platform's website, collect the mail, and organise the Platform's activities as set out by the Board.
- Manage the Platform's bank accounts and financial duties in accordance with relevant legislation, see the foundation act § 35 section 2.

In addition, the assistance of a expert advisor and an Expert Committee seems to be very useful when applications for funding are to be scrutinized.

The expert advisor could be a retired academic or other person with relevant experience. His or her role should be to evaluate pre-applications, and thereby facilitate the work of the Board and improve the standard of the applications.

The role of an Expert Committee should be to judge applications and pass scientific advice to the Board. If a permanent Expert Committee is not established, at least the Board should seek advice from permanent or *ad hoc* experts.

THE COUNCIL

Composition of the Council

The Council should consist of participants and observers. General criteria for the participants should be that they represent academia, government, animal welfare or industry involved with animal experimentation and/or alternatives, and that they endorse the principles of the Platform. There should be no formal criteria for observers.

Participants

According to the *ecopa* criteria, involvement of the four parties academia, government, animal welfare and industry is essential to the Platform. Consequently, as a starting point, any member representing one of the four parties should be welcomed. However, there are reasons to restrict the possibilities for participation:

- Bodies that are not legal entities cannot commit themselves, and therefore not contribute to formal decisions, for example about investigations of the Board.
- To include corporations that do not endorse the principles of the Platform can be counter productive.
- If all the independent bodies of a large body become participants, that party will be able to gain much more influence in the Council than the others, for example in matters when 2/3 of the votes are required. That is not democratic, and could, in a worse case scenario, even lead to dissolution of the Platform.
- Following the logic from above, if trade unions or similar are allowed participation, that may prevent their member organisations from joining the Platform.
- If international bodies in the field of the 3 Rs are allowed to participate, the Platform could risk its national basis. That would be a problem because the main role of the Platform should be to work within the borders of Norway.
- There have been incidents with organisations making use of undemocratic methods to pursue their aims. It would not be acceptable to include such organisations in the Council.
- If the number of participants in the Council becomes very high, for example up to a thousand, it might impair the determinative functions of the Council. It will be increasingly difficult to reach consensus, potential important meetings about the control of the Board will be expensive to arrange, the Board will have to spend a lot of time going through all written opinions when hearings are arranged, etc.

As a consequence of the considerations above, certain criteria for participation are suggested in the statutes. As a general rule, any body complying with the criteria should be allowed to participate. There should only be left an opportunity for the Board to deny participation on special grounds in very particular cases.

Observers

Private individuals and bodies that do not represent any of the four parties might also wish to participate in the Platform.

To include as many persons and bodies as possible is generally positive for an organisation, as it means more interest and possibilities for increased income from subscription fees.

However, by being open for participation from anyone the Platform may eventually be controlled by others than the original four parties. As a consequence the four party principle may be weakened, and that may be detrimental to the *ecopa* criteria.

Broad participation may also lead to heavy influence by people with little knowledge of the 3 Rs, who may take quite different considerations than the presumably professional four parties.

To retain the influence of the original four parties and at the same time ensure participation of others, the Platform should be open for observers as well as participants. Status as observer will also present a possibility for limited involvement for parties that not are interested in participating very actively, as well as parties that fail to fulfil the participant criteria. Possible observers could be networks, committees, companies, organisations, authorities and even private individuals.

In order to obtain as many observers as possible, no restrictions should apply. Observers should not have the same capacities as participants, but still have the right to receive information about the Platform and to take part in hearings and discussions.

Functions and powers of the Council

The role of the Council should be to advise and control the Board, and to nominate Board members. In addition, the participants and observers of the Council should contribute financially to the Platform by annual subscription fees.

Nomination of Board members

ecopa requires an open and democratic selection of Board members. On the other hand, the four party principle applies, meaning that academia, government, industry and animal welfare are to be represented in the Platform on equal terms.

However, it will not be possible to control that the four parties are equally represented in the Council. For example, there are more potential participants in the industrial sector than in the animal welfare movement.

This means that if each of the participants in the Council are allowed to vote for Board members of every category (academia, government, industry and animal welfare), the parties with most representatives in the Council will be able to control the composition of the Board. Such a solution is clearly not in terms with the four party principle.

Another possibility could be to let the participants of every category vote for Board member candidates only from their own party. This means that, for example, all the Council members representing academia would vote for academia's representatives on the Board, but not for the representatives of the government, animal welfare or industry. However, with such a system, several problems arise:

- It may be impossible to compose a Board where the members have different kinds of competence fulfilling each other. As a result the total competence of the Board may become limited, even if the members formally represent different parties.
- The election must either take place on a physical meeting, or in writing. In either case, the procedure appears time-consuming: A nominating procedure should take place out of democratic considerations, and then election and possible re-election will have to follow.
- A party with few participants in the Council will have a much bigger chance to have its candidates elected as Board members than parties with many representatives. This only affects the actual party and not the four party principle, but still establishes a principal imbalance among the participants that might be unfortunate.

In order to avoid the problems listed above, it is suggested to allow every participant to nominate one Board member and a deputy, but leave the selection to a special Election Committee. If the Election Committee is bound to choose among the nominated candidates, several problems will be solved:

- The participants will have determinative influence on the composition of the Board. The right to nominate Board members therefore guarantees an essential democratic aspect, which is important in order to fulfil the criteria set down by *ecopa*. The participants do not get as much influence as they would if they elected the Board members directly, however compared to other *ecopa* member organisations which allow far less influence (please see the chapter "Organisational structure"), the structure is likely to be accepted as sufficiently democratic.
- When choosing among the nominated candidates, the Election Committee will be able to assume that the Board members should complete each other as much as possible.
- A broad nomination procedure will increase the chances to find interested and competent Board members.

- The system provides a simple, effective and cheap procedure. The participants do not have to gather in order to elect or nominate candidates, but simply send their suggestions in writing to the Election Committee. The Election Committee will then have time to evaluate and discuss every nomination carefully.

Meetings and responses to hearings

General meetings with all participants present can be both time-consuming and expensive to arrange. General meetings are not necessary if no direct elections take place and no binding decisions are made. It is therefore suggested that the Council normally works by individual, written responses, either to the Board or to the Election Committee.

However, in serious situations a physical meeting may be required. Therefore, every Council participant should have the right to call a meeting when a total of at least 50% of the participants in the Council agree to it. Situations that should require a physical meeting are all mentioned in the statutes § 8 (exclusion, investigation, conversion).

In addition there may be other situations when participants feel that a meeting could be useful, even if no formal decisions are to be made. Normally it must be assumed that the Board will arrange meetings in such situations, but if not, the Council will have the capacity to meet without assistance from the Board.

The decision making process in the Council should be open and democratic. Basic rules to ensure valid decisions are suggested in the statutes.

The right to receive information

Information is necessary for the participants in order to advise and control the Board, and for both participants and observers in order to keep up the interest for the Platform. Both participants and observers of the Council should have the right to regular information about the activities of the Platform.

Advise the Board

Most Council participants will probably have expertise in questions relevant to the work of the Platform. In order to ensure that the Board draws on that competence, it is obliged to ask the Council for advice in matters of importance, and specifically in the case of dissolution, see the statutes § 14. Every Council participant should have the right to give advice in such matters. Advice should normally be given in writing like in a public hearing.

Control of the Board

An important role for the Council is to control that the Board complies with its duties. If there is reasonable doubt about financial, practical or principal dispositions, the Council should be in power to dismiss Board members or arrange for investigations of

the foundation. To ensure that such serious measures are not exploited unnecessarily, a majority of 2/3 of the votes should be required for adoption.

The Platform should not be dissolved without the consent of a majority in the Council. Being an extremely important matter, a majority of 2/3 of the votes should be necessary.

In matters where the Council has determinative powers, it can be a democratic problem that certain parties have more representatives than others. However, it must be assumed that in these matters the four parties are far more unlikely to have different opinions than when selecting Board members.

Financial contribution

According to the criteria of *ecopa*, the Platform should obtain its funding by at least two of the four parties (academia, government, industry and animal welfare), and the money should be balanced to a certain extent.

Annual subscription fees from participants and observers will help to ensure contributions from all the parties. In addition, it will make a predictable income every year.

It might not be perceived as fair if observers would have to pay as much as members, and some parties, like the animal welfare sector, cannot be assumed to be able to pay as much as others. Therefore, the Board should decide suitable subscription fees for every category, preferably after informal discussions with the Council.

THE ELECTION COMMITTEE

The Election Committee should select the Board members on the basis of nominations from the participants of the Council.

Composition of the Election Committee

The Board should select the members of the Election Committee. The Committee should have four members, including a leader.

The members of the Election Committee should have some knowledge about the 3 Rs. In addition, they should be as independent as possible in relation to various stakeholder groups.

Legal entities should not be members of the Election Committee, as this could interfere with its position as neutral. Employees or persons with positions in Council participant bodies should not be selected, neither should members of the Platform's own Board. Other persons with special connections to Council participant bodies should also be avoided as far as possible. However, the need for neutrality cannot be practiced so strictly that it becomes impossible to recruit competent members. For example, it should be acceptable to choose persons working for independent state

councils subordinate to governmental participants, or for corporations owned by the same holding company as a Council participant.

Possible members of the Election Committee could be observers of the Council, politicians or academics interested in the field, civil servants, or members of state councils like the Animal Research Authority, the Council for Animal Ethics, or the Norwegian Scientific Committee for Food Safety.

Functions and powers of the Election Committee

The Election Committee should choose among the candidates nominated by the Council participants, in order to compose a Board with broad competence and ability to co-operate.

It is important that the Council participants are given sufficient time to find nominees, so at least four months in advance the Election Committee should invite them to start the process. In order to ease the evaluation process, the Council members should be encouraged to write a recommendation explaining their choice of nominee.

If too few nominees are suggested for the Board, the Election Committee will have to recruit elsewhere.

It is not common to require minutes from Election Committees, or otherwise impose strict rules for conducting their meetings. Only basic rules ensuring that decisions are made fairly should apply.

CONVERSION

According to the foundation act § 45 conversion includes various dispositions, from minor changes to the statutes to dissolution of the Platform.

Because any conversion in principle may be vital to the foundation, both the Board and the Council should be involved, see the foundation act § 45 section 3 and § 36 section 2 g accordingly. A majority of 2/3 of the Council participants should have to vote in favour of the proposed conversion in addition to a majority of the Board.

However due to practical reasons, unimportant changes to the statutes should be left for the Board to decide. The Board itself must have capacity to decide whether or not a planned conversion requires the Council's consent or not. Any conversion will have to be approved by the Foundation Authority (Stiftelsestilsynet), so the judgement of the Board in this matter will be controlled, see the foundation act § 48 section 2 and § 51.

PRACTICAL ORGANISATION

To get started, the founder (The Food Safety Authority) must write a founding document as mentioned in the foundation act § 9, and the original capital must be donated.

Then a preliminary Board should be set down. Four members representing academia, industry, government and animal welfare could be sufficient. The preliminary Board should only be in place for a few months or a year. Its aim should be to have the Platform formally and practically established. The preliminary Board should:

- Register the Platform in the central register over foundations.
- Establish a website, a contact e-mail and a postal address.
- Open a bank account.
- Appoint an accountant and an authorized auditor.
- Decide the annual subscription fees for participants and observers.
- Invite possible Council participants and observers to join the Platform.
- Set up an Election Committee, which should start the process towards having a permanent Board elected.

SUMMARY

Proposals have been made to establish a Platform for alternatives to animal experimentation in Norway. The purpose of the Platform should be to actively promote the use of the 3 Rs (Replacement, Reduction, Refinement) and to fund 3R related projects.

The Platform should be a member of the international organisation *ecopa*, work by the consensus principle and include parties from academia, government, industry and animal welfare.

The Platform should be a foundation and consist of three bodies: A Board, A Council and an Election Committee.

The Board should be the governing body of the Platform. The role of the Council should be to advise and control the Board, to nominate Board members, and to contribute financially to the Platform by annual subscriptions. The role of the Election Committee should be to select the Board members, based on nominations from the Council.

In addition, it is suggested that the Board should have ability to establish other bodies if necessary, and to hire personnel regularly or on an *ad hoc* basis.

In order to ensure activity it is also suggested that the Board is assisted from the start by a permanent secretariat.

REFERENCES

- Djurskyddsmyndigheten, *Forskning & utveckling*,
<http://www.djurskyddsmyndigheten.se/Steria/templates/Page.aspx?id=278>
- Ecopa, *Questionnaire on Ecopa membership criteria* <http://ecopa.vub.ac.be/>
http://www.stifud.se/forskarrummet/plattform_for_alternativ.php
- Innst. S nr 226 2002-2003 *Om dyrehold og dyrevelferd*.
- Kleveland Karlsrud, L., *Platforms and funds for alternatives to animal experimentation*, preliminary version, The Norwegian School of Veterinary Science, 2005.
- Lov om arv og visse gaver av 19. juni 1964 nr. 14 (*arveavgiftsloven*).
- Lov om merverdiavgift av 19. juni 1969 nr. 66 (*merverdiavgiftsloven*).
- Lov om skatt av formue og inntekt av 26. mars 1999 nr. 14 (*skatteloven*).
- Lov om stiftelser av 15. juni 2001 nr. 59 (*stiftelsesloven*).
- Ot. prp. nr. 15 (2000-2001) *Om lov om stiftelser (stiftelsesloven)*.
- Riksrevisjonen, Dokument nr 3:6 (1998-99) *Riksrevisjonens undersøkelse vedrørende bruken av stiftelser i statlig forvaltning*.
- Russell, W. and Rex Burch, R., *The Principles of Humane Experimental Technique*
http://altweb.jhsph.edu/publications/humane_exp/het-toc.htm
- Smith, A., *Possible organisation of a Norwegian platform for the 3Rs*, The Norwegian School of Veterinary Science, September 2005.
- Stiftelsen Forskning utan djurforsök, *Svenska Plattformen för alternativa metoder*,
http://www.stifud.se/forskarrummet/plattform_for_alternativ.php
- Woxholth, G., *Foreningsrett*, Juridisk forlag AS, 1990.
- Woxholth, G., *Stiftelser etter stiftelsesloven 2001*, Gyldendal Norsk Forlag, 2001.

APPENDIX

- Draft statutes in English.
- Draft statutes in Norwegian.
- Lov om stiftelser av 15. juni 2001 nr. 59 (*stiftelsesloven*).
- Ecopa, *Questionnaire on Ecopa membership criteria* <http://ecopa.vub.ac.be/>

APPENDIX I

STATUTES FOR THE FOUNDATION NORECOPA

§ 1 Name

The name of the foundation, in Norwegian and English, is Norecopa. Norecopa is founded by the Norwegian Food Safety Authority. The original capital of Norecopa, which is donated entirely by the Food Safety Authority, is NOK 100.000,-.

§ 2 Aims

The purpose of Norecopa is to promote the use of the three principles "Replacement, Reduction, Refinement" in Norway, but also internationally. As a consequence Norecopa shall:

- Contribute to the replacement of animal experiments with alternative methods (Replacement)
- Contribute to the reduction of animals used for experimental purposes (Reduction)
- Contribute to the refinement of animal experiments scientifically and with regard to animal welfare (Refinement).

Norecopa shall be a platform for contact between authorities, industry, animal welfare organisations and academia in matters concerning the principles. Norecopa shall strive to achieve its aims by consensus among these four parties.

Norecopa shall aim at co-operating with similar organisations in other countries.

§ 3 The bodies of Norecopa

The bodies of Norecopa are the Board, the Council, the Election Committee and bodies established by the Board.

§ 4 Selection and composition of the Board

A new Board in Norecopa is to be selected every second year before May 15th.

The Board shall have at a minimum eight and at a maximum twelve members with personal deputies, who represent the four parties government, industry, animal welfare organisations and academia in matters concerning the principles "Replacement", "Reduction" and "Refinement".

The Board members and deputies are selected for four years at a time. Half of the Board members and their deputies are selected every second year. No-one should be selected for more than two periods in continuity.

The Election Committee select the Board members and deputies from candidates nominated by the Council participants. The Board should be composed to have a broad scope of total competence and a balanced participation of persons with backgrounds in animal welfare, science, economy, administration and law. Legal entities cannot be Board members.

The Board itself chooses the Head of the Board and a deputy, for two years at a time. The Head of the Board and the deputy together should preferably represent academia and the government.

§ 5 Functions and powers of the Board

The Board is the supreme body of Norecopa. The Board can accord power of procuration.

The Board must:

- Work to fulfil the purpose of Norecopa by setting short-term and long-term aims, and plan and undertake activities in due regard.
- Fix annual subscription fees for Council participants and observers.
- Handle applications for Council participation, according to the statutes § 7.
- Stipulate a budget for Norecopa every calendar year.
- Appoint a certified accountant, make sure that Norecopa's accounts are kept and balanced and revised within the month of March every year, and that an annual report is written within the month of March every year, according to the statutes § 13.
- Distribute funds according to the statutes § 11.
- Keep the Council participants and observers informed about the Board's activity.
- Make sure that an Election Committee is set up, according to the statutes § 9.

The Board can:

- Establish new bodies if necessary and decide on selection, composition, tasks and possible remuneration.
- Appoint a managing director and other employees and decide on wages, conditions and instructions.
- Appoint or collaborate with advisors permanently or *ad hoc* and decide on remuneration, conditions and instructions.
- With a majority of 2/3 exclude Council participants that no longer comply with the criteria according to the statutes § 7. In advance the participant must get the possibility to give an explanation within a reasonable time limit.
- Convert Norecopa according to the statutes § 14 and the foundation act (lov om stiftelser av 15. juni 2001 nr. 59 kp. 6).

The Board must seek advise from the Council participants before it makes decisions of importance to the priorities or work of Norecopa.

§ 6 Rules of procedure of the Board

A Board meeting takes place when the functioning Head of the Board decides, or if half of the Board members ask for a meeting. A Board meeting is to take place every half a year as a minimum. The agenda and relevant documents must be sent to the Board members in due time before the meeting.

The necessary quorum is present with a majority of the Board members, including the Head of the Board or his/her deputy.

The Board must strive to reach consensus. If consensus is not reached, simple majority is sufficient to adopt resolutions. In case of an equality of votes, the Head of the Board has a double vote. If a Board member is absent, his/her deputy has the same rights and obligations as the other Board members. Minutes must be written from every Board meeting. For the rest, the Board decides its rules of procedure.

§ 7 Selection and composition of the Council

The Council consists of participants concerned with animal experimentation or alternatives from government, industry, animal welfare and academia. Each of the participants must:

- Support the purposes of Norecopa as set out above.
- Be a legal entity.
- Have a national scope.
- Operate predominantly in Norway.

Applications for participation should be sent to the Board of Norecopa for approval. Any applicant complying with the conditions should normally be accepted. However in particular cases the Board can deny participation after a total evaluation. Unions cannot become Council participants.

Individual persons and corporations that do not comply with the conditions for participation are accepted as observers. Subscriptions should be sent to the Board.

§ 8 Powers, functions and rules of procedure of the Council

Participants and observers who have paid their annual subscription fee as set out by the Board are entitled to information about the activities of Norecopa. In addition, every participant of the Council can:

- Nominate one Board member and one deputy Board member, according to the statutes § 10.
- Give advice in matters of importance to the priorities or work of Norecopa.
- In case of dissolution, give advice about disposal of properties and commitments.
- Call a Council meeting when a majority of the participants agree to it.

With a majority of 2/3 the participants of the Council can adopt resolutions deciding to:

- Exclude Board members who have failed considerably to comply with their duties, have shown clearly not to be suited, or who do not fulfil the conditions for Board members in the foundation act (lov om stiftelser av 15. juni 2001 nr. 59 § 27). In advance the Board member must get the possibility to give an explanation within a reasonable time limit.
- Investigate Norecopa according to the foundation act (lov om stiftelser av 15. juni 2001 nr. 59 § 36 f).
- Convert Norecopa according to the statutes § 14 and the foundation act (lov om stiftelser av 15. juni 2001 nr. 59 kp. 6).

Resolutions requiring a majority of 2/3 can only be adopted on a physical meeting and with a majority of the participants present. Representation by authorization is not accepted. The participant who calls the meeting is responsible for distributing the agenda and relevant documents to all participants in due time before the meeting. In addition the participant who calls the meeting must make a list of all the participants present, and all of them must identify themselves. Each participant has one vote. By simple majority the participants must elect a chair, and a secretary to write the minutes. Three weeks after the meeting at the latest, the secretary must send the minutes to the Board and all Council participants and observers. The list of the participants present at the meeting must be attached.

§ 9 Selection and composition of the Election Committee

The Board selects an Election Committee of four persons, and designates the leader and his/her deputy among them. Members of the Election Committee should be neutral towards the corporations represented on the Council and have knowledge about the aims of Norecopa. Members and deputies of the Board, legal entities and persons who are employed or hold positions in corporations represented on the Council cannot be members of the Election Committee.

The term of office is four years. No-one should be selected for more than two periods continuously.

§ 10 Functions, powers and rules of procedure of the Election Committee

With the exceptions set out in the statutes § 8, the Election Committee selects the Board.

At least four months before a new Board is selected, the Election Committee must contact the Council participants in writing and ask them to nominate Board members and deputies and to give the grounds for their choices, within a reasonable time limit.

The Election Committee cannot select Board members that have not been nominated, unless too few are nominated to compose a Board.

Resolutions can be adopted when a majority of the members are present, including the leader or his/her deputy. The Election Committee must strive to reach consensus. If consensus is not reached, simple majority is sufficient to adopt resolutions. In case of an equality of votes, the leader has a double vote. For the rest, the Board decides its rules of procedure.

§ 11 Distribution of funds

The Board is responsible of distributing funds in accordance with the priorities of Norecopa. Funding can be given to research, development or other projects aiming at increasing the knowledge or use of one or several of the three principles Replacement, Reduction and Refinement in Norway. However projects only aiming at increasing the knowledge about or use of the principle Refinement should not be funded.

The Board must make sure that all research projects funded hold sufficient scientific quality and that all projects are well planned and practically doable. Funding can only be given on the condition that an account explaining the use of the funding is sent to

Norecopa within a fixed date, and that Norecopa is free to publish the results. The Board sets further conditions for funding.

§ 12 Finances

The foundation obtains the financial basis for its work by annual subscription fees from Council participants and observers and by eventual donations from privates or the state.

§ 13 Accounts, revision and annual report

The accounts of Norecopa are to be revised by a state authorized accountant appointed by the Board. The Office of the Auditor General has the right to require any information in order to control the use of possible state donations.

The annual report and account of Norecopa is to be sent to relevant ministries and all Council participants every year within the end of March.

§ 14 Conversion

Resolutions about conversion can be adopted by the Board together with a majority of 2/3 of the Council participants. Minor changes without significant effect on the purpose or work of Norecopa, can be adopted by the Board.

In the case of conversion and after advise from the Council participants, the properties and commitments of Norecopa are to be distributed by the Board to similar purposes.

APPENDIX II

VEDTEKTER FOR STIFTELSEN NORECOPA

§ 1 Navn og grunnkapital

Stiftelsens navn på norsk og engelsk er Norecopa. Norecopa er stiftet av Mattilsynet. Norecopas grunnkapital er NOK 100.000,- som i sin helhet er gitt av Mattilsynet.

§ 2 Formål

Det overordnede målet for Norecopa er å fremme bruken av de tre prinsippene ”Replacement, Reduction, Refinement” i Norge, men også internasjonalt. Det innebærer at Norecopa skal:

- Bidra til å erstatte dyreforsøk med alternative metoder (Replacement).
- Bidra til å redusere antall dyr som blir benyttet i dyreforsøk (Reduction).
- Bidra til å forbedre dyreforsøk vitenskapelig og i forhold til dyrevelferd (Refinement).

Norecopa skal fungere som et kontaktpunkt mellom myndigheter, industri, dyrevernonorganisasjoner og forsknings- og undervisningsmiljøer i spørsmål som angår prinsippene. Norecopa skal søke å oppnå sine mål gjennom konsensus mellom disse fire partene.

Norecopa skal tilstrebe samarbeid med tilsvarende sammenslutninger i andre land.

§ 3 Norecopas organer

Norecopas organer er styret, representantskapet, valgkomitéen og de organene som styret oppretter.

§ 4 Styrets oppnevning og sammensetning

Nytt styre i Norecopa skal velges innen 15. mai hvert annet kalenderår.

Styret skal ha minst åtte og maksimalt tolv medlemmer med personlige varamedlemmer, som med likt forhold representerer de fire partene myndigheter, industri, dyrevernonorganisasjoner og forsknings- og undervisningsmiljøer som har å gjøre med prinsippene ”Replacement”, ”Reduction” og ”Refinement”.

Styremedlemmene og varamedlemmene velges for fire år av gangen. Halvparten av styremedlemmene med personlige varamedlemmer er til valg annet hvert år. Ingen bør oppnevnes for mer enn to perioder sammenhengende.

Medlemmer med personlige varamedlemmer oppnevnes av valgkomitéen etter forslag fra deltagerne i representantskapet. Ved oppnevningen skal det legges vekt på at styret samlet bør ha bred sammensetning og en rimelig balanse mellom personer med kompetanse innen dyrevern, naturvitenskapelige eller samfunnsvitenskapelige fag, økonomi, administrasjon eller juss. Juridiske personer kan ikke oppnevnes som styremedlemmer.

Styret velger selv leder og nestleder for to år av gangen. Leder og nestleder skal sammen fortrinnsvis representere forskningsmiljøer og myndigheter.

§ 5 Styrets oppgaver

Styret er Norecopas øverste organ. Styret kan meddele prokura.

Styret skal:

- Sørge for at Norecopas formål ivaretas ved å fastsette mål for Norecopas virksomhet på kort og lengre sikt, og planlegge og iverksette aktiviteter ut fra dette.
- Fastsette årskontingent for medlemmer og observatører i representantskapet.
- Behandle søknader om deltagelse i representantskapet i henhold til disse vedtekter § 7.
- Fastsette budsjett for Norecopa for hvert kalenderår.
- Velge revisor samt sørge for at Norecopas regnskap blir ført løpende og revidert innen utgangen av mars hvert år, og at årsberetning utarbeides innen utgangen av mars hvert år i henhold til disse vedtekter § 13.
- Fordele midlene fra Fondet i henhold til disse vedtekter § 11.
- Holde deltagerne og observatørene i representantskapet underrettet om virksomheten.
- Sørge for at det nedsettes en valgkomité etter disse vedtekter § 9.

Styret kan:

- Opprette de andre organer i stiftelsen som det finner tjenlig og bestemme oppnevning, arbeidsoppgaver og eventuell godtgjørelse til medlemmene.
- Tilsette daglig leder og andre ansatte og fastsette lønn, ansettelsesvilkår og instruks for stillingen(e).
- Tilknytte seg rådgivere på fast basis eller *ad hoc* og fastsette godtgjørelse, arbeidsvilkår og instruks for oppdrag(ene).
- Med 2/3 flertall ekskludere deltagerne i representantskapet som ikke lenger oppfyller kriteriene etter disse vedtekter § 7. Før eksklusjon vedtas skal deltageren gis en rimelig frist til å forklare seg.
- Innkalle til møte i representantskapet etter disse vedtekter § 8.
- Omdanne Norecopa etter disse vedtekter § 14 og lov om stiftelser av 15. juni 2001 nr. 59 § kp. 6.

Styret skal rådføre seg med deltagerne av representantskapet før det fattes vedtak som kan ha stor betydning for Norecopas prioriteringer eller arbeidsmåte.

§ 6 Styrets forretningsorden

Styrets fungerende leder bestemmer når det skal innkalles til styremøte. Det skal også innkalles til styremøte når det forlanges av minst halvparten av medlemmene i styret. Styremøte skal avholdes minimum to ganger hvert kalenderår. Saksliste og saksdokumenter skal sendes medlemmene i rimelig tid før møtet.

Styret er beslutningsdyktig når flere enn halvparten av styrets medlemmer er tilstede, herunder styrets leder eller nestleder.

Styret skal søke å oppnå vedtak ved enighet. Dersom dette ikke lar seg gjøre, kan vedtak fattes med simpelt flertall. Ved stemmelikhet har styrelederen dobbeltstemme. Ved frafall av faste styremedlemmer har møtende varamedlem de samme rettigheter og plikter som styremedlemmene for øvrig. Det føres møtebok for styremøtene.

For øvrig fastsetter styret selv sin forretningsorden.

§ 7 Representantskapets oppnevning og sammensetning

Representantskapet består av deltagere fra myndigheter, industri, dyrevernorganisasjoner og forsknings- og undervisningsmiljøer som har å gjøre med bruk av forsøksdyr eller alternativer til forsøksdyr, og som hver av dem:

- Støtter Norecopas formålsparagraf.
- Er en juridisk person.
- Har nasjonalt omfang.
- Har sete i Norge.

Søknader om deltagelse i Norecopas representantskap sendes til styret for godkjenning. Søkere som oppfyller kriteriene skal normalt godkjennes, men styret kan i spesielle tilfeller avvise søknader etter en helhetsvurdering. Bransjeorganisasjoner kan ikke være deltagere i representantskapet.

Enkeltpersoner og sammenslutninger som ikke oppfyller kriteriene til medlemskap i representantskapet, kan delta som observatører. Innmelding som observatør sendes til styret.

§ 8 Representantskapets oppgaver og forretningsorden

Deltagere og observatører som har betalt årskontingent som fastsatt av Norecopas styre, har krav på informasjon om Norecopas aktiviteter etter disse vedtekter § (styrets oppgaver), i tillegg til at:

Hver deltager av representantskapet kan:

- Foreslå ett styremedlem og ett varamedlem til Norecopas styre, jfr. disse vedtekter § 10
- Gi råd i saker kan ha stor betydning for Norecopas prioriteringer eller arbeidsmåte.
- Gi råd om disponering av eiendeler og forpliktelser dersom Norecopa oppløses.
- Innkalle til møte i representantskapet når det forlanges av minst halvparten av deltagerne.

Deltagerne av representantskapet med 2/3 flertall kan vedta:

- Eksklusjon av styremedlemmer som vesentlig tilsidesetter sine plikter ved utøvelse av vervet, klart viser seg uegnet, eller som ikke oppfyller kravene til å være styremedlem i lov om stiftelser av 15. juni 2001 nr. 59 § 27. Før eksklusjon vedtas skal styremedlemmet gis en rimelig frist til å forklare seg.

- Granskning av Norecopa jfr. lov om stiftelser av 15. juni 2001 nr. 59 § 36 f.
- Omdanning av Norecopa etter disse vedtekter § 14 og lov om stiftelser av 15. juni 2001 nr. 59 § kp. 6.

Beslutninger som krever 2/3 flertall skal fattes på møte med fysisk fremmøte. Representantskapet er beslutningsdyktig når flere enn halvparten av deltagerne er tilstede. Representasjon gjennom fullmakt aksepteres ikke. Den som innkaller til møtet skal sende saksliste og saksdokumenter til alle deltagerne i rimelig tid før møtet, og føre liste over de fremmøtte stemmeberettigede som må identifisere seg. Hver av deltagerne har én stemme. De stemmeberettigede skal med simpelt flertall velge en ordstyrer, samt en sekretær som fører referat fra møtet. Sekretæren skal senest tre uker etter møtet sende referatet til styret og alle deltagere og observatører i representantskapet. Liste over de fremmøtte stemmeberettigede skal vedlegges referatet.

§ 9 Valgkomitéens oppnevning og sammensetning

En valgkomité på fire medlemmer velges av styret, som også utpeker lederen og nestlederen blant dem. Ved oppnevningen skal det legges vekt på nøytralitet i forhold til sammenslutningene i representantskapet og kunnskap om Norecopas formål. Medlemmer og varamedlemmer i styret, juridiske personer og personer med verv eller ansettelsesforhold i sammenslutninger i representantskapet kan ikke oppnevnes som medlem i valgkomitéen.

Funksjonstiden for medlemmene av valgkomitéen er fire år. Ingen bør oppnevnes for mer enn to perioder sammenhengende.

§ 10 Valgkomitéens oppgaver og forretningsorden

Valgkomitéen bestemmer sammensetning av nytt styre med de begrensninger som følger av disse vedtekter § 8.

Minst 4 måneder før nytt styre settes sammen skal valgkomitéen skriftlig be deltagerne i representantskapet om å foreslå styremedlemmer og varamedlemmer, og å begrunne forslagene. Det skal gis en rimelig frist til å fremme forslag.

Valgkomitéen kan ikke velge styremedlemmer som ikke er foreslått, med mindre det er foreslått for få til å gi et fulltallig styre.

Valgkomitéen er beslutningsdyktig når flere enn halvparten av medlemmene er tilstede, herunder leder eller nestleder. Valgkomitéen skal søke å oppnå vedtak ved enighet. Dersom dette ikke lar seg gjøre, kan vedtak fattes med simpelt flertall. Ved stemmelikhet har styrelederen dobbeltstemme.

For øvrig fastsetter valgkomitéen selv sin forretningsorden.

§ 11 Utdeling av fondsmidler

Styret skal dele ut fondsmidler i overensstemmelse med vedtatte prioriteringer. Det kan gis støtte til forskning, utvikling eller andre prosjekter som har til formål å øke kunnskapen om eller bruken av ett eller flere av de tre prinsippene ”Replacement,

Reduction og Refinement” i Norge. Prosjekter som bare bidrar til å øke kunnskapen om eller bruken av prinsippet Refinement bør likevel ikke tilgodesees.

Styret skal påse at forskningsprosjekter som støttes holder tilfredsstillende vitenskapelig standard, og at alle prosjekter er godt planlagte og praktisk gjennomførbare. Støtte skal forutsette at oversikt over benyttede midler gis innen en fastsatt frist og at resultatene stilles til disposisjon for publisering av Norecopa. Styret fastsetter forøvrig nærmere vilkår for støtte.

§ 12 Finansiering

Stiftelsen skaffer det økonomiske grunnlag for sin virksomhet gjennom årsavgift fra deltagere og observatører i representantskapet, og ved eventuelle bevilgninger eller bidrag fra offentlig og privat hold.

§ 13 Regnskap, revisjon og årsberetning

Norecopas regnskaper skal revideres av statsautorisert revisor som velges av styret. Riksrevisjonen har til enhver tid innsynsrett i den grad det anses nødvendig for å kunne føre kontroll med forvaltningen av offentlige midler.

Norecopas regnskap og årsmelding skal hvert år innen utgangen av mars sendes relevante departementer og alle deltagere i representantskapet til orientering.

§ 14 Omdanning

Omdanning av Norecopa kan vedtas av styret med 2/3 flertall fra deltagerne i representantskapet. Mindre endringer i vedtektene som ikke har vesentlig betydning for Norecopas formål eller arbeidsmåte, kan likevel vedtas av styret alene.

Hvis Norecopa oppløses, skal dens eiendeler og forpliktelser fordeles av styret til beslektede formål, etter at deltagerne i representantskapet har hatt anledning til å uttale seg.

APPENDIX III

Lov om stiftelser (stiftelsesloven).

- Jfr. tidligere NL 2-19, forordning 6 feb 1694, 23 feb 1748, reskript 30 juni 1770, 1 april 1773, 21 juli 1773, 7 april 1774, forordning 21 aug 1774, reskript 3 nov 1774, 9 mai 1776, 14 aug 1776, 18 sep 1776, 16 april 1777, 17 jan 1783, plakat 10 april 1795, forordning 12 sep 1806, sl. § 78 og før 1 jan 2005 lov 23 mai 1980 nr. 11.

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1. Virkeområde

Denne loven gjelder for stiftelser, når ikke annet er fastsatt i eller i medhold av lov. En stiftelse kan være en alminnelig stiftelse eller en næringsdrivende stiftelse, jf. § 4.

Reglene i kapittel 6 om omdanning av stiftelser gjelder også i de forhold som § 55 nevner.

Kongen kan gi forskrift om lovens anvendelse på Svalbard og kan fastsette særlige regler under hensyn til de stedlige forhold.

§ 2. Definisjon

Med stiftelse forstås en formuesverdi som ved testament, gave eller annen rettslig disposisjon selvstendig er stilt til rådighet for et bestemt formål av ideell, humanitær, kulturell, sosial, utdanningsmessig, økonomisk eller annen art. En rettsdannelse som oppfyller vilkårene i første punktum, er en stiftelse etter denne loven, uavhengig av om den er betegnet som legat, institusjon, fond eller annet.

§ 3. Rådighet over formuesverdien

Når stiftelsen er opprettet, jf. § 2, har oppretteren ikke lenger rådighet over formuesverdien som er overført til stiftelsen.

§ 4. Alminnelige stiftelser og næringsdrivende stiftelser

En stiftelse kan være en alminnelig stiftelse eller en næringsdrivende stiftelse.

Med næringsdrivende stiftelser menes i denne loven:

- a) stiftelser som har til formål å drive næringsvirksomhet selv,
- b) stiftelser som driver næringsvirksomhet selv,
- c) stiftelser som på grunn av avtale, eller som eier av aksjer eller selskapsandeler, har bestemmende innflytelse over næringsvirksomhet utenfor stiftelsen.

Ved vurderingen av om man har å gjøre med en næringsdrivende stiftelse etter annet ledd bokstav c, regnes en stiftelse alltid for å ha bestemmende innflytelse over næringsvirksomhet utenfor stiftelsen når:

- a) stiftelsen eier så mange aksjer eller andeler i et selskap som driver næringsvirksomhet, at aksjene eller andelene representerer flertallet av stemmene i selskapet, eller
- b) stiftelsen har rett til å velge eller avsette et flertall av styremedlemmene i et selskap som driver næringsvirksomhet.

Alminnelige stiftelser er stiftelser som ikke er næringsdrivende.

Stiftelsestilsynet avgjør i tvilstilfelle om en stiftelse er en næringsdrivende stiftelse eller en alminnelig stiftelse.

§ 5. Nærstående

Som noens nærstående menes i denne loven:

- a) ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapsliknende forhold,
- b) slektninger i rett opp- eller nedstigende linje og søsken,
- c) slektninger i rett opp- eller nedstigende linje og søsken til en person som nevnt i bokstav a,
- d) ektefelle til, og en person som bor sammen i ekteskapsliknende forhold med, noen som er nevnt i bokstav b,
- e) selskap der vedkommende selv eller noen som er nevnt i bokstav a til d, hver for seg eller til sammen har slik bestemmende innflytelse som nevnt i § 4 tredje ledd.

§ 6. Unntak fra lovens virkeområde

Loven gjelder ikke:

- a) kirker og kirkegårder og verdier for øvrig som soknet eller et trossamfunn eier,
- b) pensjonskasser og pensjonsfond som er under Kredittilsynets tilsyn, jf. lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet for kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper og verdipapirhandel mv. § 1 første ledd nr. 14,
- c) sparebanker.

§ 7. Stiftelsestilsynet

Stiftelsestilsynet fører tilsyn med stiftelser. Stiftelsestilsynets oppgaver er:

- a) å føre et stiftelsesregister der alle stiftelser skal være registrert, jf. § 8,
- b) å føre tilsyn og kontroll med at forvaltningen av stiftelsene skjer i samsvar med stiftelsens vedtekter og denne lov,
- c) å treffe vedtak med hjemmel i denne lov.

Stiftelsen, dens tillitsvalgte og ansatte og stiftelsens revisor har plikt til å gi Stiftelsestilsynet de opplysninger og annen bistand som er nødvendig for at Stiftelsestilsynet skal kunne gjennomføre sine oppgaver etter loven. Revisors taushetsplikt gjelder ikke i forhold til Stiftelsestilsynet.

Kongen kan gi forskrift om Stiftelsestilsynets organisasjon og virksomhet og om registrering av stiftelser. Det kan kreves gebyr for registrering av stiftelser i Stiftelsesregisteret, og stiftelsene kan ilegges en årlig avgift. Kongen kan gi forskrift om når gebyr og avgift skal kreves, om størrelsen og om innkrevingen av disse.

Gebyrene og avgiftene er tvangsgrunnlag for utlegg. Når Statens Innkrevingsentral er pålagt å innkreve gebyrer og avgifter som nevnt i tredje ledd, kan gebyrene og avgiftene innkreves ved trekk i lønn og andre lignende ytelser etter reglene i dekningsloven § 2-7. Innkrevingsentralen kan også innkreve gebyrene og avgiftene ved å stifte utleggspant for kravet dersom panteretten kan gis rettsvern ved registrering i et register eller ved underretning til tredjeperson, jf. panteloven kapittel 5, og utleggsforretningen kan holdes på Innkrevingsentralens kontor etter tvangsfullbyrdsloven § 7-9 første ledd. Endret ved lov 17 des 2004 nr. 93 (i kraft 1 jan 2005).

§ 8. Stiftelsesregisteret

Alle stiftelser skal være registrert i et sentralt register som føres av Stiftelsestilsynet (Stiftelsesregisteret). Stiftelsesregisteret skal inneholde følgende opplysninger, som skal meldes ved opprettelsen av stiftelsen, jf. § 11:

- a) datoen for opprettelsen av stiftelsen og oppretterens navn;
- b) stiftelsens adresse;
- c) hvem som er medlemmer av stiftelsens styre og hvem som er styreleder, og i tilfelle hvem som er varamedlemmer og observatører til styret;
- d) hvem som er daglig leder, hvis stiftelsen har det;
- e) hvem som er revisor, og revisors forretningsadresse og revisornummer;
- f) hvem som er regnskapsfører, hvis stiftelsen har det (jf. lov 18. juni 1993 nr. 109 om autorisasjon av regnskapsførere), og regnskapsførerens adresse og registreringsnummer;
- g) stiftelsens vedtekter.

For styremedlem, varamedlem, observatør og daglig leder skal registeret også inneholde opplysninger om fødselsnummer og adresse. Er en annen stiftelse styre, jf. § 21 annet ledd annet punktum, skal stiftelsens navn og organisasjonsnummer registreres.

Ophører en stiftelse, skal dette meldes til Stiftelsesregisteret, og stiftelsen skal slettes. Meldingen skal gis uten ugrunnet opphold. Det samme gjelder dersom det for øvrig skjer endringer i forhold som er registrert, eller det inntreffer nye forhold som stiftelsen har plikt til å melde etter første ledd. Endring av adresse for andre enn stiftelsen er det likevel ikke plikt til å melde.

Første gang en stiftelse meldes til Stiftelsesregisteret skal dokumenter som nevnt i § 12 vedlegges meldingen. Ved endringsmeldinger skal dokumenter som nevnt i § 12 første ledd bokstav b, c og d vedlegges meldingen, hvis endringsmeldingen gjelder slike forhold.

Melding etter første til tredje ledd kan sendes elektronisk, så langt dette ikke er i strid med kravene i § 12.

Følgende bestemmelser i foretaksregisterloven gjelder tilsvarende for Stiftelsesregisteret: §§ 4-2, 4-3, 4-5 til 4-7, kapittel 5, §§ 6-1, 7-1, 7-2, kapittel 8 og §§ 10-1, 10-3 og 10-5. Stiftelsestilsynet kan gi forskrift om at Stiftelsestilsynet av eget tiltak kan registrere endringer i Stiftelsesregisteret, og om konsekvensene av slike endringer i forhold til andre registre.

Kapittel 2. Opprettelse av stiftelser

§ 9. Stiftelsesdokument

Den som skal opprette en stiftelse, skal utarbeide et stiftelsesdokument for stiftelsen, som minst skal angi:

- a) stiftelsens formål,
- b) hvilke eiendeler som skal brukes som grunnkapital, jf. § 15,
- c) styrets sammensetning, hvis ikke sammensetningen av stiftelsens første styre reguleres av vedtektsbestemmelse som nevnt i § 10 første ledd bokstav c,
- d) eventuelle særrettigheter som skal gis oppretteren eller andre i forbindelse med opprettelsen av stiftelsen.

Stiftelsesdokumentet skal også inneholde stiftelsens vedtekter, jf. § 10.

Stiftelsesdokumentet skal dateres og underskrives av oppretteren.

Hvis en stiftelse er opprettet uten at oppretteren har utarbeidet et stiftelsesdokument som fyller vilkårene i første ledd, skal styret utarbeide stiftelsesdokumentet, eventuelt supplere stiftelsesdokumentet med de opplysninger som mangler.

§ 10. Vedtekter

En stiftelse skal ha vedtekter som minst skal angi:

- a) stiftelsens navn,
- b) stiftelsens formål,
- c) antallet eller laveste og høyeste antall styremedlemmer og hvordan styret skal velges,
- d) hvis stiftelsen skal ha andre organer enn styret, hvilke organer dette er, hvordan organenes medlemmer skal velges, og hvilken myndighet og hvilke oppgaver disse skal ha (jf. § 36),
- e) grunnkapitalens størrelse (jf. § 14 første ledd og § 22).

Vedtektene for en næringsdrivende stiftelse skal også angi stiftelsens foretaksnavn, jf. foretaksnavneloven § 2-2 syvende ledd.

Dersom det i den rettslige disposisjonen som danner grunnlaget for stiftelsen, ikke er fastsatt vedtekter som fyller kravene i første og annet ledd, skal stiftelsens styre utarbeide vedtekter eller foreta nødvendige endringer i vedtektene. Styret skal også endre angivelsen i vedtektene av grunnkapitalens størrelse dersom vedtektsbestemmelsen ellers ikke ville være forenlig med § 15 annet ledd.

Endret ved lov 5 sep 2003 nr. 91 (i kraft 1 mars 2004 iflg. res. 5 sep 2003 nr. 1118).

§ 11. Melding til Stiftelsesregisteret

Innen tre måneder etter at stiftelsen er opprettet etter § 2, skal styret melde stiftelsen til Stiftelsestilsynet for registrering i Stiftelsesregisteret. Meldingen skal inneholde opplysninger som nevnt i § 8 første ledd.

Stiftelsen kan ikke registreres uten at det er utarbeidet et stiftelsesdokument i samsvar med § 9 første og annet ledd, jf. § 10, og uten at hele grunnkapitalen selvstendig er stilt til rådighet for stiftelsen.

§ 12. Vedlegg til melding etter § 11

Som vedlegg til meldingen etter § 11 skal følge:

- a) bekreftet kopi av stiftelsesdokumentet,
- b) erklæring fra revisor og styremedlem om at han eller hun mottar valget,
- c) erklæring fra revisor om at hele grunnkapitalen er stilt til stiftelsens rådighet, jf. § 11 annet ledd,
- d) hvis grunnkapitalen består av andre eiendeler enn penger, erklæring fra revisor om at eiendelene har en verdi som minst svarer til det beløpet grunnkapitalen er fastsatt til i vedtektene, jf. § 15 annet ledd.

Som vedlegg til meldingen skal det også følge en åpningsbalanse for stiftelsen. Åpningsbalansen skal settes opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser. Revisor skal avgi erklæring om at balansen er utarbeidet i samsvar med disse reglene. Åpningsbalansen med revisors erklæring skal tidligst være datert fire uker før meldingen til Stiftelsesregisteret etter § 11.

Vedlegg som nevnt i første ledd bokstav b til d samt annet ledd kan sendes elektronisk. Stiftelsesregisteret kan ved forskrift bestemme at slike elektroniske vedlegg skal tilfredsstillende nærmere bestemte tekniske krav, herunder om revisors elektroniske signatur.

Hvis styret har foretatt endringer i stiftelsesdokumentet etter § 9 fjerde ledd eller i vedtektene etter § 10 tredje ledd, skal det som vedlegg til meldingen dessuten følge en bekreftet kopi av det opprinnelige stiftelsesdokumentet eller de opprinnelige vedtektene.

§ 13. Melding til Foretaksregisteret av næringsdrivende stiftelser

Næringsdrivende stiftelser skal meldes til Foretaksregisteret med de opplysninger som følger av foretaksregisterloven §§ 3-6 og 3-7. Er det ved opprettelsen på det rene at stiftelsen skal drive næringsvirksomhet, skal stiftelsen meldes til Foretaksregisteret samtidig med at stiftelsen meldes for registrering i Stiftelsesregisteret etter § 11. Blir stiftelsen næringsdrivende på et senere tidspunkt, skal stiftelsen meldes til Foretaksregisteret uten grunnnet opphold, i tilfelle med vedlegg som nevnt i § 23 annet punktum.

Kapittel 3. Kapital

I. Alminnelige regler

§ 14. Grunnkapital

Stiftelser skal ved opprettelsen ha en grunnkapital på minst 100.000 kroner. Stiftelsestilsynet kan gjøre unntak fra første punktum.

Hvis grunnkapitalen ikke fyller vilkåret i første ledd, er det ikke opprettet noen stiftelse. Er den som hadde til hensikt å opprette stiftelsen død, skal Stiftelsestilsynet treffe vedtak om hvem som skal overta de formuesverdier som skulle inngå som grunnkapital i stiftelsen. § 49 annet punktum gjelder tilsvarende. Vedtaket skal ta hensyn til hva som best er i samsvar med det formålet stiftelsen var ment å skulle ha, og forhold som det ellers må antas at oppretteren la vesentlig vekt på. Hvis det ut fra de hensyn som er nevnt i fjerde punktum, ikke er mulig å finne frem til en passende mottaker av formuesverdiene, skal de overføres til oppretterens arvinger, hvis ikke det er mer rimelig at de går til et almenntilgjort formål. Reises det sak for domstolene om vedtak etter denne bestemmelsen, kan retten prøve alle sider av saken.

§ 15. Grunnkapital i andre eiendeler enn penger

Eiendeler som ikke kan balanseføres etter regnskapsloven, kan ikke brukes som grunnkapital. En plikt til å utføre et arbeid eller en tjeneste for stiftelsen kan ikke i noe tilfelle brukes som grunnkapital.

Eiendeler som skal brukes som grunnkapital, kan ikke settes til høyere verdi enn den virkelige verdi på dagen for åpningsbalansen.

§ 16. Forhøyelse av grunnkapitalen

Beslutning om å forhøye grunnkapitalen treffes av styret. Styret kan ikke treffe slik beslutning dersom forhøyelsen vil være i strid med stiftelsens formål, vedtektene eller oppretterens forutsetninger for øvrig.

Grunnkapitalen kan forhøyes ved at:

- a) annen egenkapital overføres til grunnkapitalen,
- b) eiendeler som stiftelsen blir tilført etter opprettelsen ved testament, gave eller annen ensidig disposisjon, legges til grunnkapitalen. Dette gjelder likevel ikke hvis noe annet er bestemt eller klart forutsatt av den som har overført eiendelene.

Kapitalforhøyelsen skal meldes til Stiftelsesregisteret, og i tilfelle til Foretaksregisteret, innen seks uker etter at beslutningen ble truffet. Med melding om kapitalforhøyelse etter annet ledd bokstav b skal det som vedlegg følge erklæringer som nevnt i § 12 første ledd bokstav c og d, jf § 8 tredje ledd annet punktum. Er kapitalforhøyelsen ikke meldt innen fristen, faller den bort.

§ 17. Nedsetting av grunnkapitalen

Beslutning om å nedsette grunnkapitalen treffes av styret. Styret kan ikke treffe slik beslutning dersom det følger av vedtektene eller på annen måte er bestemt eller klart forutsatt av oppretteren at den opprinnelige grunnkapitalen ikke skal kunne brukes til utdelinger.

Beslutningen skal angi det beløpet grunnkapitalen skal nedsettes med, og fastsette om beløpet skal anvendes til

- a) dekning av tap som ikke kan dekkes på annen måte, eller
- b) overføring til annen egenkapital.

Beslutning om å nedsette grunnkapitalen skal meldes til Stiftelsestilsynet, og i tilfelle til Foretaksregisteret, innen seks uker etter at beslutningen ble truffet. Er nedsettingen ikke meldt innen fristen, faller den bort.

Skal hele nedsettingsbeløpet brukes til dekning av tap etter annet ledd bokstav a, trer kapitalnedsettingen i kraft når meldingen etter tredje ledd er registrert. Skal nedsettingsbeløpet helt eller delvis brukes i samsvar med annet ledd bokstav b, skal kreditorene varsles før kapitalnedsettingen kan tre i kraft. Aksjeloven § 12-6 gjelder tilsvarende.

§ 18. Forvaltning av stiftelsens kapital

Stiftelsens kapital skal forvaltes på en forsvarlig måte, slik at det til enhver tid tas tilstrekkelig hensyn til sikkerheten og mulighetene for å oppnå en tilfredsstillende avkastning for å ivareta stiftelsens formål.

§ 19. Utdeling

Utdeling av stiftelsens midler vedtas av styret. Utdelingene skal være i samsvar med stiftelsens formål.

Det kan ikke foretas utdelinger til oppretteren, til oppretterens nærstående etter § 5 bokstav a, eller til selskap der noen av disse hver for seg eller til sammen har slik bestemmende innflytelse som nevnt i § 4 tredje ledd. Hvis det foreligger særlige grunner, kan Stiftelsestilsynet gjøre unntak fra første punktum.

Er det skjedd utdelinger fra stiftelsen i strid med reglene i første eller annet ledd eller andre bestemmelser i loven, skal mottakeren tilbakeføre det som er mottatt. Aksjeloven § 3-7 første ledd annet punktum og annet ledd gjelder tilsvarende.

§ 20. Lån og sikkerhet

Oppretteren, oppretterens nærstående, styremedlem, observatør, person med verv i organ som nevnt i § 36 og daglig leder kan ikke ha lån i stiftelsen. Det samme gjelder sikkerhetsstillelse til fordel for disse personene.

Første ledd er ikke til hinder for at stiftelsen yter lån eller stiller sikkerhet til fordel for en ansatt når

- a) den ansatte er valgt som de ansattes representant eller observatør i styret etter reglene i §§ 41 og 42, og
- b) skyldneren er ansatt i hovedstilling i stiftelsen, og
- c) lånet eller sikkerhetsstillelsen ytes i samsvar med det som er vanlig ved finansiell bistand til ansatte.

Har stiftelsen gitt lån eller stilt sikkerhet i strid med første og annet ledd, gjelder aksjeloven § 8-11 tilsvarende.

§ 21. Separasjonsplikt

Eiendelene til en stiftelse skal holdes atskilt fra andre eiendeler.

Dette gjelder ikke for

- a) eiendeler som etter vedtektene eller styrets beslutning forvaltes av overformynderiet etter vergemålsloven § 91, og
- b) eiendeler som Stiftelsestilsynet har bestemt at kan forvaltes sammen med eiendeler fra andre stiftelser (fellesforvaltning).

Er eiendeler fra flere stiftelser lagt under felles forvaltning av en stiftelse, kan Stiftelsestilsynet beslutte at den stiftelsen som utfører den felles forvaltningen, skal være stiftelsenes styre.

II. Særregler for næringsdrivende stiftelser som nevnt i § 4 annet ledd bokstav a og b

§ 22. Særlige krav til grunnkapitalen

Næringsdrivende stiftelser som nevnt i § 4 annet ledd bokstav a og b, skal ha en grunnkapital på minst 200 000 kroner. I slike næringsdrivende stiftelser er grunnkapitalen bundet, jf. § 24.

§ 23. Krav til egenkapitalen ved overgang fra alminnelig stiftelse

En alminnelig stiftelse som går over til å bli en næringsdrivende stiftelse som nevnt i § 4 annet ledd bokstav a og b, skal ha en egenkapital som minst svarer til den fastsatte grunnkapitalen. Med meldingen til Foretaksregisteret (jf. § 13) skal det som vedlegg følge en erklæring fra revisor om at stiftelsen har en egenkapital som oppfyller kravet i første punktum.

§ 24. Bundet egenkapital

I næringsdrivende stiftelser som nevnt i § 4 annet ledd bokstavene a og b, kan det bare foretas utdelinger i den utstrekning stiftelsens egenkapital etter den senest fastsatte balansen overstiger grunnkapitalens størrelse, slik denne er fastsatt i vedtektene. I vedtektene kan det fastsettes at også annen kapital skal være bundet på den måten som er angitt i første punktum.

§ 25. Tap av stiftelsens egenkapital

Hvis det må antas at egenkapitalen i en stiftelse som nevnt i § 4 annet ledd bokstav a og b er lavere enn forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av virksomheten i stiftelsen, skal styret straks behandle saken og varsle

Stiftelsestilsynet. Styret skal deretter innen rimelig tid gi en redegjørelse til Stiftelsestilsynet om behovet for tiltak og om hvilke tiltak som i tilfelle vil bli iverksatt. Stiftelsestilsynet kan pålegge stiftelsen å gi nærmere underretning om gjennomføringen av tiltakene. Første til tredje punktum gjelder tilsvarende hvis det må antas at stiftelsens egenkapital er blitt mindre enn en tredel av grunnkapitalen.

Kapittel 4. Stiftelsers organisasjon

I. Styret

§ 26. Styret

Enhver stiftelse skal ha et styre. I stiftelser som har en grunnkapital på tre millioner kroner eller mer, skal styret ha minst tre medlemmer.

Styret skal ha en leder. Styrelederen velges av styret, hvis ikke noe annet er bestemt i vedtektene.

§ 27. Krav til styrets sammensetning

Juridiske personer kan ikke være styremedlemmer, jf. likevel § 21 annet ledd annet punktum. Det samme gjelder umyndige og personer som det har inntrådt slik hindring for som nevnt i konkursloven § 142.

Minst halvdel av styrets medlemmer skal være bosatt i riket, likevel med unntak for statsborgere i stater som er part i EØS-avtalen når de er bosatt i en slik stat.

Følgende personer kan ikke hver for seg eller sammen være de eneste medlemmer av styret:

- a) den som har avgitt en formuesverdi som inngår som grunnkapital i stiftelsen,
- b) nærstående av den som har avgitt en formuesverdi som inngår som grunnkapital i stiftelsen,
- c) person som har tillitsverv i, eller står i et ansettelses- eller underordningsforhold til den som har avgitt en formuesverdi som inngår som grunnkapital i stiftelsen,
- d) hvis den som har avgitt en formuesverdi som inngår som grunnkapital i stiftelsen, er en juridisk person, person som har slik innflytelse som nevnt i § 4 tredje ledd over den juridiske personen, og hans eller hennes nærstående.

Har styret bare to styremedlemmer, kan person som nevnt i tredje ledd, heller ikke være styrets leder.

Stiftelsestilsynet kan ved enkeltvedtak gjøre unntak fra bestemmelsene i annet, tredje og fjerde ledd.

Lovens regler om styremedlemmer gjelder så langt de passer, også for varamedlemmer og observatører.

§ 27a. Kjønnrepresentasjon når staten, en fylkeskommune eller kommune oppnevner medlemmer av styret

Lov 9. juni 1978 nr. 45 om likestilling mellom kjønnene § 21 første, annet og femte ledd gjelder tilsvarende når staten, en fylkeskommune eller kommune oppnevner hele styret i en stiftelse. Når staten, en fylkeskommune eller kommune oppnevner deler av styret i en stiftelse, gjelder første punktum her tilsvarende i forhold til de styremedlemmene dette gjelder.

Tilføyd ved lov 19 des 2003 nr. 120.

§ 28. Styremedlemmers tjenestetid

Styremedlemmer tjenestegjør i fire år, hvis ikke noe annet er fastsatt i stiftelsens vedtekter. Et styremedlem skal bli stående i vervet inntil et nytt medlem er valgt, selv om tjenestetiden er utløpt.

Hvis det foreligger særlig grunn, har et styremedlem rett til å tre tilbake før tjenestetiden er ute. Styret og den som har valgt styremedlemmet, skal gis rimelig forhåndsvarsel.

Ophører vervet for et styremedlem før utløpet av tjenestetiden, og det ikke finnes varamedlem, skal de øvrige styremedlemmene sørge for at det blir valgt et nytt styremedlem for resten av hans eller hennes tjenestetid. Valget skal skje etter de regler som ellers gjelder for valg av styremedlemmer.

§ 29. Stiftelsestilsynets myndighet til å oppnevne og avsette styremedlem

Stiftelsestilsynet kan oppnevne styremedlem for en stiftelse når den er uten kompetent styre etter loven eller vedtektene.

Stiftelsestilsynet kan avsette styremedlem som vesentlig tilsidesetter sine plikter ved utøvelse av vervet, som klart viser seg uegnet, eller som ikke fyller lovens krav til å være styremedlem, jf. § 27. Blir vedtaket bragt inn for domstolene, kan de prøve alle sider av saken.

§ 30. Styrets myndighet og ansvar

Styret er stiftelsens øverste organ.

Forvaltningen av stiftelsen hører under styret.

Styret skal sørge for at stiftelsens formål ivaretas, og at utdelinger foretas i samsvar med vedtektene. Styret skal påse at regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll.

§ 31. Styrets saksbehandling

Styrets leder skal sørge for behandling av aktuelle saker som hører inn under styret. Styremedlemmene og daglig leder kan kreve at styret behandler bestemte saker. Styremøter og annen styrebehandling varsles på hensiktsmessig måte og med nødvendig frist.

Styret skal behandle saker i møte, hvis ikke styrets leder finner at saken kan forelegges skriftlig eller behandles på annen betryggende måte.

Styrets leder skal sørge for at styremedlemmene så vidt mulig kan delta i en samlet behandling av saker som behandles uten møte. Styremedlemmene og daglig leder kan kreve møtebehandling.

Styrebehandlingen ledes av styrelederen. Deltar verken styrelederen eller varalederen, velger styret en leder for styrebehandlingen. Daglig leder har rett og plikt til å delta i styrets behandling av saker og til å uttale seg, hvis ikke noe annet er bestemt av styret i den enkelte sak.

Det skal føres protokoll over styrebehandlingen. Protokollen skal minst angi tid og sted, deltakerne, behandlingsmåten og styrets beslutninger. Styremedlem eller daglig leder som ikke er enig i styrets beslutning, kan kreve sin oppfatning innført i protokollen. Protokollen skal underskrives av alle de medlemmer som har deltatt i styrebehandlingen.

§ 32. Vedtaksførhet

Styret kan treffe beslutning når mer enn halvdel av styremedlemmene er til stede eller deltar i styrebehandlingen, hvis ikke vedtektene stiller strengere krav. Styret kan likevel ikke treffe beslutning uten at alle medlemmene av styret så vidt mulig er gitt anledning til å delta i behandling av saken. Har et styremedlem forfall og det finnes varamedlem for ham eller henne, skal varamedlemmet innkalles.

§ 33. Flertallskrav

En beslutning av styret krever at flertallet av de styremedlemmer som deltar i behandlingen av en sak, har stemt for. Ved stemmelikhet gjelder det som møtelederen har stemt for.

Ved valg eller ansettelser anses den valgt eller ansatt som får flest stemmer. Styret kan på forhånd bestemme at det skal holdes ny avstemning dersom ingen får flertall av de avgitte stemmer. Står stemmetallet likt ved valg av styreleder eller møteleder, avgjøres valget ved loddtrekning. I andre tilfeller av stemmelikhet gjelder det møtelederen har stemt for.

I vedtektene kan det fastsettes strengere stemmeregler enn det som følger av denne paragrafen og gis avvikende regler om følgen av stemmelikhet.

II. Daglig leder

§ 34. Daglig leder

Hvis ikke noe annet er fastsatt i vedtektene, kan styret ansette en daglig leder. Næringsdrivende stiftelser som nevnt i § 4 annet ledd bokstavene a og b, som har en grunnkapital på tre millioner kroner eller mer, skal ha en daglig leder. I slike stiftelser kan daglig leder ikke velges til styreleder.

§ 27 første ledd annet punktum gjelder tilsvarende for daglig leder.

§ 35. Daglig leders myndighet og ansvar

Daglig leder står for den daglige ledelse av stiftelsens virksomhet og skal følge de retningslinjer og pålegg styret har gitt. Den daglige ledelse omfatter ikke saker som etter stiftelsens forhold er av uvanlig art eller stor betydning.

Daglig leder skal sørge for at stiftelsens regnskap er i samsvar med lov og forskrifter, og at formuesforvaltningen er ordnet på en betryggende måte.

III. Andre organer

§ 36. Vedtektsbestemmelser om at stiftelsen skal ha andre organer enn styre og daglig leder

I vedtektene kan det bestemmes at stiftelsen skal ha andre organer enn styre og daglig leder.

Vedtektene kan fastsette at slike organer skal ha myndighet til:

- a) å velge styremedlemmer og til å avsette styremedlemmer når vilkårene i § 29 annet ledd er til stede. Dette gjelder likevel ikke styremedlem som skal velges eller er valgt av de ansatte;
- b) å fastsette styremedlemmenes godtgjørelse;
- c) å føre tilsyn med stiftelsens virksomhet;
- d) å avgi uttalelse om årsregnskapet og årsberetningen;
- e) å beslutte granskning;
- f) å velge stiftelsens revisor;
- g) å beslutte omdanning av stiftelsen etter forslag fra styret;
- h) å avgi uttalelse til styret eller annet organ i stiftelsen.

Vedtektene kan også fastsette at stiftelsen skal ha et saksforberedende, rådgivende eller besluttsende organ som fullt ut er underlagt styrets omgjørings- og instruksjonsmyndighet.

Annen myndighet enn det som følger av annet ledd, kan ikke legges til slike organer.

Reglene i § 37 om inhabilitet og § 40 om godtgjørelse gjelder tilsvarende for medlem av organ som nevnt i paragrafen her.

IV. Inhabilitet, representasjon utad, mv.

§ 37. Inhabilitet

Et styremedlem eller en daglig leder må ikke delta i behandlingen eller avgjørelsen av spørsmål som har slik særlig betydning for ham eller henne selv eller for hans eller hennes nærstående, at vedkommende må anses for å ha en fremtredende personlig eller økonomisk særinteresse i saken.

Et styremedlem eller en daglig leder kan heller ikke delta i saksbehandlingen eller avgjørelsen når han eller hun har stilling eller tillitsverv i en privat eller offentlig institusjon, organisasjon eller et foretak som har økonomisk eller annen fremtredende særinteresse i saken, eller når han eller hun i slik egenskap tidligere har deltatt i behandlingen av saken. Første punktum er likevel ikke til hinder for at et styremedlem eller en daglig leder som har offentlig stilling eller verv, deltar i saksbehandlingen eller avgjørelsen av spørsmål som i det vesentlige gjelder bruken av midler som stiftelsen har fått stilt til rådighet fra det offentlige.

§ 38. Representasjon utad

Styret representerer stiftelsen utad.

Styret kan gi styremedlemmer eller daglig leder rett til å representere stiftelsen utad, alene eller i fellesskap, hvis ikke det er fastsatt i vedtektene at styret ikke skal kunne tildele slik fullmakt. Styret kan når som helst kalle tilbake fullmakt etter første punktum.

Daglig leder representerer stiftelsen utad i saker som inngår i den daglige ledelse.

§ 39. Overskridelse av representasjonsrett

Har noen som representerer stiftelsen utad etter § 38, ved disposisjon på vegne av stiftelsen gått ut over sin myndighet, er disposisjonen ikke bindende for stiftelsen hvis stiftelsen godtgjør at medkontrahenten forsto eller burde ha forstått at myndigheten ble overskredet og det ville stride mot redelighet å gjøre disposisjonen gjeldende.

§ 40. Godtgjørelse

Godtgjørelse til styremedlem, daglig leder eller annen ledende ansatt i en stiftelse skal stå i rimelig forhold til det arbeid og ansvar som følger med vervet eller stillingen. Stiftelsestilsynet kan sette ned godtgjørelse som er urimelig høy.

Godtgjørelse som er avtalt eller fastsatt i strid med første ledd, er ugyldig. Er godtgjørelsen ytet, skal den tilbakeføres stiftelsen.

V. Ansattes representasjon i næringsdrivende stiftelser

§ 41. Ansattes representasjonsrett i styret

I næringsdrivende stiftelser som nevnt i § 4 annet ledd bokstavene a og b, gjelder aksjeloven § 6-4 første og annet ledd om ansattes rett til styrerepresentasjon tilsvarende for så vidt gjelder næringsvirksomhet.

I næringsdrivende stiftelser som nevnt i § 4 annet ledd bokstavene a og b, som har flere enn 200 ansatte, skal de ansatte velge det antall styremedlemmer, observatører og varamedlemmer som følger av aksjeloven § 6-4 tredje ledd for så vidt gjelder næringsvirksomhet.

Bestemmelsen i § 28 om tjenestetidens lengde gjelder ikke for styremedlem og observatør som er valgt etter reglene i første og annet ledd.

Kongen kan i forskrift eller i enkeltsaker avgjøre hvilke ansatte som er knyttet til næringsvirksomheten, og hvilke saker som gjelder denne. Aksjeloven § 6-4 fjerde ledd gjelder tilsvarende.

§ 42. Ansattes representasjonsrett i konserner og grupper av foretak

For næringsdrivende stiftelser som nevnt i § 4 annet ledd bokstav c, gjelder aksjeloven § 6-5 tilsvarende for så vidt gjelder næringsvirksomhet. Kongen kan i forskrift eller i enkelttilfeller avgjøre hvilke ansatte som er knyttet til næringsvirksomheten og hvilke saker som gjelder denne.

Kapittel 5. Revisor

§ 43. Valg av revisor mv.

Revisor velges av den eller de personer eller organer som etter vedtektene velger eller oppnevner styrets medlemmer, hvis ikke det er fastsatt noe annet i vedtektene.

Stiftelsestilsynet kan frata en revisor oppdraget hvis han eller hun ikke gjennomfører sine plikter etter loven, og den som har myndighet til å velge revisor etter første ledd, unnlater å gjøre dette. Stiftelsestilsynet kan også oppnevne revisor, dersom den som har myndighet til å velge revisor etter første ledd, unnlater å velge revisor, eller velger en revisor som ikke fyller vilkårene for å være revisor for stiftelsen. Stiftelsestilsynets oppnevning gjelder for tiden inntil en annen revisor er valgt på foreskreven måte.

Dersom en eller flere kommuner eller fylkeskommuner har rett til å velge eller oppnevne et flertall i styret, kan kommune- og fylkesrevisjonen velges som stiftelsens revisor. Det samme gjelder hvor stiftelsens virksomhet i vesentlig grad er basert på tilskudd eller bevilgning fra kommune eller fylkeskommune som nevnt. For øvrig gjelder reglene i denne paragraf.

Endret ved lov 7 mai 2004 nr. 21 (i kraft 1 jan 2005).

§ 44. Revisors plikter

Stiftelsestilsynet kan kreve at revisor gjør nærmere rede for bestemte angitte forhold i stiftelsen. Kopi av revisors brev med påpekninger som nevnt i revisorloven § 5-2 fjerde ledd skal fortløpende sendes til Stiftelsestilsynet.

I revisjonsberetningen skal revisor uttale seg om stiftelsen er forvaltet og om utdelinger er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Dersom styremedlemmer eller ansatte i stiftelsen oppretter, eller nærstående til noen av disse, har mottatt lån eller annen ytelse fra stiftelsen, skal revisor attestere at ytelsen er i samsvar med lov, forskrifter og stiftelsens formål.

Kapittel 6. Omdanning

§ 45. Omdanning

Med omdanning menes i loven her endring eller opphevelse av den rettslige disposisjonen som danner grunnlaget for stiftelsen, eller av stiftelsens vedtekter.

I tillegg til endring eller opphevelse av enkeltbestemmelser i den rettslige disposisjonen som danner grunnlaget for stiftelsen, eller i stiftelsens vedtekter, kan omdanning blant annet gå ut på:

- a) at stiftelsen oppheves og avvikles,
- b) at stiftelsen slås sammen med én eller flere andre stiftelser med i det vesentlige likeartet formål,
- c) at stiftelsen deles i flere stiftelser,
- d) at båndlagt eiendom som tilhører stiftelsen, frigis,
- e) at det gjøres unntak fra vedtektene i enkelttilfelle.

Reglene om omdanning i dette kapitlet gjelder ikke for

- a) forhøyelse og nedsetting av grunnkapital,
- b) vedtektsendring som er nødvendig for å bringe vedtektene i samsvar med de krav som gjelder for næringsdrivende stiftelser.

Vedtektsendringer som nevnt i dette ledd kan vedtas av styret.

Reglene i dette kapitlet kan ikke fravikes i den rettslige disposisjonen som danner grunnlaget for stiftelsen, i vedtektene eller av den som er tillagt omdanningsmyndighet.

§ 46. Vilkår for omdanning

Omdanning kan foretas når en bestemmelse i vedtektene eller den rettslige disposisjonen som danner grunnlaget for stiftelsen

- a) ikke lar seg etterleve, for eksempel fordi stiftelsens kapital er utilstrekkelig til å tilgodese dens formål på en rimelig måte,
- b) er åpenbart unyttig,
- c) er i strid med hensikten i den disposisjonen som danner grunnlaget for stiftelsen, for eksempel fordi oppretterens forutsetninger for bestemmelsen har sviktet, eller
- d) er åpenbart uheldig eller åpenbart ufornuftig.

Dersom bestemmelsen ikke gjelder formålet med stiftelsen, og det ellers må antas at det ved opprettelsen ikke er lagt vesentlig vekt på den, kan omdanning skje når bestemmelsen viser seg å være uheldig eller uhensiktsmessig.

§ 47. Innholdet av omdanningsvedtaket

Når omdanningen gjelder stiftelsens formål eller en annen bestemmelse som det må antas at det ble lagt vesentlig vekt på ved opprettelsen av stiftelsen, skal omdanningen så langt som mulig tilpasses det opprinnelige formålet eller det siktemålet som det må antas at lå til grunn for bestemmelsen.

Innebærer omdanningen at stiftelsen oppheves etter § 52, skal kapitalen som er igjen etter at kreditorenes krav er dekket etter den nevnte bestemmelsen, brukes på en måte som samsvarer med stiftelsens formål eller et beslektet formål. Hvis dette ikke er mulig, skal kapitalen i stedet gå til et allmenntilrettelagt formål.

§ 48. Hvem som kan foreta omdanning

Stiftelsestilsynet kan omdanne stiftelser etter reglene i dette kapitlet.

I vedtektene kan andre enn Stiftelsestilsynet gis myndighet til å omdanne stiftelsen. Oppretteren av en stiftelse kan likevel ikke gis slik myndighet. Vedtak om å omdanne en stiftelse som er truffet etter vedtektsbestemmelse som nevnt i første punktum, er ikke gyldig før det er godkjent av Stiftelsestilsynet etter § 51.

Stiftelsestilsynet kan ved enkeltvedtak eller i forskrift fastsette hvem som skal anses som oppretter etter annet ledd annet punktum, når stiftelsen er opprettet av en offentlig myndighet.

§ 49. Saksbehandling ved omdanning

Før Stiftelsestilsynet eller den som i tilfelle er gitt omdanningsmyndighet etter vedtektene, treffer vedtak om omdanning, skal det innhentes uttalelse fra oppretteren, hvis ikke det er oppretteren selv som har søkt om omdanning. Hvis oppretteren er død, skal det om mulig innhentes uttalelse fra slektninger og andre som har stått ham eller henne nær, og fra organisasjoner, offentlige myndigheter og andre som berøres av omdanningen. Det skal også innhentes uttalelse fra styret, hvis ikke det er styret selv som skal treffe vedtaket, eller det er styret som har søkt om omdanning.

§ 50. Stiftelsestilsynets omdanningsmyndighet

Stiftelsestilsynet kan bare foreta omdanning etter søknad fra oppretteren eller styret. Stiftelsestilsynet kan likevel foreta omdanning av eget tiltak, hvis det åpenbart foreligger forhold som nevnt i § 46 første ledd, og oppretteren eller stiftelsens styre ikke selv søker om omdanning.

§ 51. Stiftelsestilsynets prøving av omdanningsvedtak

Når Stiftelsestilsynet har fått melding om omdanningsvedtak, jf. § 48 annet ledd tredje punktum, skal det prøve om vedtaket er i samsvar med denne lov og stiftelsens vedtekter før vedtaket registreres i Stiftelsesregistret. Dersom Stiftelsestilsynet finner at omdanningsvedtaket ikke er i samsvar med denne lov eller vedtektene, skal vedtaket nektes registrert.

§ 52. Opphevelse av stiftelser

Når det er truffet vedtak om å oppheve en stiftelse, og vedtaket i tilfelle er godkjent etter § 51, skal Stiftelsestilsynet velge et avviklingsstyre for stiftelsen, som trer i stedet for styret og i tilfelle daglig leder.

Stiftelsestilsynet skal kunngjøre vedtaket om å oppheve stiftelsen. I kunngjøringen skal stiftelsens kreditorer varsles om at de må melde sine krav til avviklingsstyrets leder innen to måneder fra kunngjøringen i Brønnøysundregistrenes elektroniske kunngjøringspublikasjon. Navn og adresse til avviklingsstyrets leder skal fremgå av kunngjøringen. Kunngjøringen skal rykkes inn i Brønnøysundregistrenes elektroniske kunngjøringspublikasjon og to ganger med minst en ukes mellomrom i en avis som er alminnelig lest på stedet. Kunngjøringen i avisen kan gjengis i kortform med henvisning til den elektroniske kunngjøringen. Alle kreditorer med kjent adresse skal så vidt mulig ha særskilt varsel.

Avviklingsstyret skal lage en fortegnelse over stiftelsens eiendeler, rettigheter og forpliktelser og gjøre opp en balanse med henblikk på avvikling av stiftelsen. Fortegnelsen og balansen skal i revidert stand sendes Stiftelsestilsynet.

Stiftelsens eiendeler skal omgjøres i penger så langt det er nødvendig for å dekke dens forpliktelser. Avviklingsstyret skal sørge for at forpliktelsene blir dekket i den utstrekning ikke kreditor frafaller sitt krav eller samtykker i å ta en annen som debitor i stedet. Kan en kreditor ikke finnes, eller nekter han eller hun å motta sitt tilgodehavende, skal beløpet deponeres i Norges Bank etter reglene i lov 17. februar 1939 nr. 2 om deponering i gjeldshøve. Det som er igjen av eiendeler etter at kreditorerne er dekket etter annet og tredje punktum, skal utdeles til formål som nevnt i § 47 annet ledd, men ved utdelingen skal det tas forbehold om at eiendelen eller beløpet kan kreves tilbake i den utstrekning dette er nødvendig for å dekke kreditorer som ikke er dekket etter annet og tredje punktum.

Etter avsluttet utbetaling fremlegges revidert oppgjør for Stiftelsestilsynet, som skal godkjenne oppgjøret og registrere at stiftelsen er opphevet. Overfor kreditor som ikke har fått dekning etter fjerde ledd, hefter avviklingsstyrets medlemmer solidarisk uten begrensning, hvis det ikke godtgjøres at de har opptrådt med tilbørlig aktsomhet. Krav mot den som har mottatt eiendeler etter fjerde ledd siste punktum, og krav mot avviklingsstyrets medlemmer foreldes tre år etter at det ble registrert at stiftelsen var opphevet.

Endret ved lov 5 sep 2003 nr. 92 (i kraft 1 jan 2004 iflg. res. 5 sep 2003 nr. 1119).

§ 53. Sammenslåing av to eller flere stiftelser

Et vedtak om omdanning kan gå ut på at to eller flere stiftelser slås sammen til en ny stiftelse, eller at en eller flere stiftelser overdrar sine eiendeler, rettigheter og forpliktelser som helhet til en annen stiftelse (sammenslåing).

Stiftelsestilsynet kan kreve at styrene i hver av de stiftelser som skal slås sammen, skal utarbeide en skriftlig rapport om sammenslåingen og hva den vil bety for stiftelsen. Rapporten skal redegjøre for den betydning sammenslåingen kan få for stiftelsens kreditorer og de ansatte i stiftelsen. Stiftelsestilsynet kan også kreve fremlagt siste årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetning for stiftelsene. Det kan dessuten kreves at det utarbeides mellombalanser for stiftelsene, som skal være utarbeidet og revidert etter reglene for årsregnskap. Har stiftelsen ansatte, skal de ansatte gis mulighet til å uttale seg om sammenslåingen, og skriftlige uttalelser fra de ansatte eller representanter for de ansatte skal sendes Stiftelsestilsynet.

Når Stiftelsestilsynet skal prøve et vedtak om sammenslåing etter § 51, eller det selv skal treffe vedtak om sammenslåing, skal det prøve om vedtaket i tilstrekkelig grad ivaretar hensynet til de stiftelser som deltar i sammenslåingen, stiftelsenes kreditorer, de ansatte og andre som berøres av sammenslåingen.

Når sammenslåingen er vedtatt, og vedtaket i tilfelle er godkjent av Stiftelsestilsynet, skal Stiftelsestilsynet kunngjøre vedtaket og varsle stiftelsenes kreditorer om at de må melde fra til stiftelsen innen to måneder fra siste kunngjøring, dersom de vil gjøre innsigelse mot sammenslåingen. § 52 annet ledd fjerde og femte punktum gjelder tilsvarende.

Gjør en kreditor med uomtvistet og forfalt fordring innsigelse før fristens utløp, kan sammenslåingen ikke gjennomføres før fordringen er betalt. En kreditor med omtvistet eller ikke forfalt fordring kan kreve at betryggende sikkerhet blir stilt, dersom fordringen ikke fra før er betryggende sikret. Aksjeloven § 13-15 annet ledd annet punktum, og tredje og fjerde ledd, jf. § 18-3, gjelder tilsvarende.

Når fristen for innsigelser er gått ut uten at det er kommet innsigelser fra kreditorene, eller når krav fra kreditorene er behandlet i samsvar med femte ledd, skal det avgis en bevitnelse til Stiftelsestilsynet for hver av stiftelsene om at forholdet til kreditorene ikke er til hinder for gjennomføring av sammenslutningen. Bevitnelsen skal være underskrevet av styret og revisor. Stiftelsestilsynet skal deretter registrere sammenslåingen i Stiftelsesregisteret. Sammenslåingen trer i kraft fra registreringstidspunktet.

§ 54. Deling av stiftelser

Et vedtak om omdanning kan gå ut på at en stiftelse skal deles i to eller flere stiftelser.

For gjennomføringen av delingen gjelder § 53 tilsvarende, jf. likevel tredje ledd i paragrafen her.

Vedtaket om deling skal angi hvordan stiftelsens eiendeler, rettigheter og forpliktelser skal fordeles mellom de stiftelser som deltar i delingen. Aksjeloven § 14-11 gjelder tilsvarende.

§ 55. Omdanning av annet enn stiftelser

Reglene i dette kapitlet gjelder tilsvarende for:

- a) formuesverdier som ved avtale, testament, gavebrev eller annen privatrettslig disposisjon er overført til en bestående stiftelse eller en annen form for rettssubjekt (enkeltperson, forening, selskap, offentlig institusjon mv.), med bestemmelse om hvordan formuesverdien skal brukes. Dette gjelder likevel ikke rettigheter som omfattes av servitutloven;
- b) formuesverdier som er samlet inn til et bestemt formål;
- c) formuesverdier som tilhører en forening, når det følger av foreningsrettslige regler at foreningen ikke har fri rådighet over midlene.

Reglene i dette kapittel gjelder tilsvarende for offentlige fond (fond som offentlig organ har avsatt til bestemt formål ved bevilgning eller avgiftspålegg) i den utstrekning vedkommende myndighet bestemmer.

Søknad om omdanning etter første og annet ledd kan settes frem av den som forpliktelsen hviler på, eller den som ellers råder over de midler saken gjelder.

Kapittel 7. Erstatningsansvar og straffansvar. Gransking

§ 56. Erstatningsansvar

Stiftelsen kan kreve at styremedlem, person med verv i organ som nevnt i § 36, daglig leder, revisor og gransker erstatter tap som de forsettlig eller uaktsomt har voldt stiftelsen under utførelsen av sine oppgaver.

Erstatningsansvar etter denne paragrafen kan lempes etter skadeserstatningsloven § 5-2.

§ 57. Beslutning om å fremme krav på vegne av stiftelsen

Styret avgjør om det skal fremmes erstatningskrav på vegne av stiftelsen mot dem som er nevnt i § 56.

Hvis erstatningskravet gjelder én eller flere styremedlemmer, avgjør de øvrige styremedlemmene om kravet skal fremmes. Gjelder kravet samtlige styremedlemmer eller så mange styremedlemmer at styret ikke er vedtaksført etter § 32 første punktum, kan kravet fremmes av den person eller det organ som velger styret.

Stiftelsestilsynet kan under enhver omstendighet fremme erstatningskrav mot styrets medlemmer på vegne av stiftelsen.

§ 58. Straff

Oppretter, styremedlem, person med verv i organ som nevnt i § 36, daglig leder og revisor som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelse gitt i eller i medhold av loven her, straffes med bøter eller under skjerpene forhold med fengsel i inntil ett år. Medvirkning straffes på samme måte.

Ledende ansatt som er tildelt myndighet til å treffe beslutning på vegne av stiftelsen innenfor avgrensede saksområder, og som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelse gitt i eller i medhold av loven her under utøvelsen av sin myndighet, straffes med bøter eller under skjerpene forhold med fengsel i inntil ett år.

Overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av loven her er forseelse. Foreldelsesfristen for adgang til å reise straffesak er fem år.

§ 59. Gransking

Stiftelsestilsynet kan beslutte å granske opprettelsen av en stiftelse, forvaltningen av den eller nærmere angitte forhold ved forvaltningen eller regnskapene. Stiftelsestilsynet skal gi stiftelsen eller i tilfelle den som granskingen ellers vil omfatte, anledning til å uttale seg før avgjørelsen treffes.

Stiftelsestilsynet kan gjennomføre gransking selv, eller oppnevne en eller flere granskere til å gjennomføre gransking på vegne av Stiftelsestilsynet. Stiftelsens ledelse skal sørge for at Stiftelsestilsynet, eventuelt granskeren, gis anledning til å foreta nødvendige undersøkelser i stiftelsen, og at de gis nødvendige opplysninger eller annen bistand. Særskilt oppnevnt gransker har taushetsplikt etter forvaltningsloven §§ 13 flg.

Det skal avgis skriftlig beretning om granskingen. Beretningen skal sendes stiftelsen og andre som er berørt av granskingen.

Stiftelsestilsynet kan pålegge stiftelsen helt eller delvis å dekke det offentliges utgifter ved granskingen.

Kapittel 8. Ikrafttredelses- og overgangsregler. Endringer i andre lover

§ 60. Ikrafttredelse

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

§ 61. Overgangsregler

For stiftelser som er opprettet før loven trer i kraft, gjelder loven med følgende unntak og særregler:

- a) Kravet i § 14 første ledd om at stiftelser skal ha en grunnkapital på minst 100.000 kroner ved opprettelsen, gjelder ikke for stiftelser som er opprettet før loven trer i kraft.
- b) Næringsdrivende stiftelser som nevnt i § 4 annet ledd bokstavene a og b, og som på det tidspunktet loven trer i kraft, har en grunnkapital på mindre enn 200 000 kroner, skal senest innen fem år etter ikrafttredelsen ha hevet grunnkapitalen til minst dette beløpet, jf. § 22 første punktum. Stiftelsestilsynet kan etter søknad gjøre unntak fra første punktum.
- c) Stiftelser som er opprettet før loven trer i kraft skal senest innen to år etter ikrafttredelsen være meldt til Stiftelsestilsynet i samsvar med § 11 første ledd. § 12 første ledd bokstavene a og b gjelder tilsvarende.
- d) Vedtekter som ikke er i samsvar med loven, skal senest innen to år etter ikrafttredelsen være brakt i overensstemmelse med denne. Endringer som er nødvendige for å bringe vedtektene i samsvar med loven, skal gjennomføres etter reglene i kapittel 6, likevel med unntak av § 46.
- e) Lån eller sikkerhetsstillelse som er i strid med § 20, skal avvikles eller bringes i samsvar med bestemmelsen senest innen to år etter ikrafttredelsen av loven.
- f) Stiftelser som er opprettet før loven trer i kraft, skal være organisert i samsvar med reglene i kapittel 4 senest innen to år etter ikrafttredelsen.
- g) Omdanning som det er truffet vedtak om eller søkt fylkesmannen om før loven trer i kraft, gjennomføres etter reglene i lov 23. mai 1980 nr. 11 om stiftelser m.m. kapittel VI.
- h) Kongen kan gi nærmere overgangsregler.

§ 62. Endringer i andre lover

Fra den tid loven trer i kraft gjøres følgende endringer i andre lover:

1. - - -

Opphevet ved lov 29 april 2005 nr. 22.

2. Lov 23. mai 1980 nr. 11 om stiftelser m.m. oppheves.

3. - - -

Opphevet ved lov 29 april 2005 nr. 22.

4. I lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak gjøres følgende endringer: - - -

5. I lov 10. juni 1988 nr. 40 om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner gjøres følgende endringer:

§ 2-22 første ledd skal lyde:

For stiftelsen gjelder reglene om næringsdrivende stiftelser, jf. stiftelsesloven § 4 annet og tredje ledd, såfremt annet ikke er fastsatt i eller i medhold av loven her.

Endret ved lov 29 april 2005 nr. 22.

9. I lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap mv. (regnskapsloven) gjøres følgende endringer: - - -

Endret ved lov 29 april 2005 nr. 22.

- - -

I kraft 1 jan 2005 iflg. res. 19 nov 2004 nr. 1489, med unntak av følgende bestemmelser i § 62: - nr. 1 om endringer i arveavgiftsloven 19 juni 1964 nr. 14, - nr. 3 om endringer i konkursloven 8 juni 1984 nr. 58, - endringene i nr. 4 av foretaksregisterloven 21 juni 1985 nr. 78 § 4-4 første ledd bokstav a og bokstav e annet punktum, - nr. 5 om endringer i finansieringsvirksomhetsloven 10 juni 1988 nr. 40, og - endringen i nr. 9 av regnskapsloven 17 juli 1998 nr. 56 § 9-1. Ved lov 29 april 2005 nr. 22 ble endringen i nr. 1 og nr. 3 opphevet. Iflg. res. 29 april 2005 nr. 366 trådte - endringen i nr. 4 av lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak § 4-4 første ledd bokstav a og bokstav e annet punktum og - endringen i nr. 9 av lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. § 9-1 i kraft straks.

APPENDIX IV

Questionnaire on ecopa Membership Criteria

a) Essential:

1A Four party principle and 3-R-concept as consensus in an individual country:

- Does your national consensus platform accept the 3-R-concept and the four party principle?
- Does your national consensus platform represent the four concerned parties (academia, animal welfare, industry and government)? Who are its members?
- Is there acceptance of the 3-R-Concept as a working basis?
- Is your national consensus platform the only one intending to represent your country and to apply for ecopa membership or do you know of other national consensus platforms in your country?

2A Recognized, legal organisation:

- Does your national consensus platform have a basic organisational structure (by-laws, statutes, legal status, address etc.)?
- What are its characteristics?

3A Activities in the 3-R-area:

- Does your national consensus platform provide for a scope of 3-R-activities?
- What kind of activities are there, e.g. sponsoring of programmes, activities in the field of 3R education, dissemination of information etc.?

4A Consensus established:

- Is the selection of representatives (Voting Member) from your national consensus platform and the delegation to ecopa organised in an open and democratic way?
- Would you please elaborate on the selection process?
- Are the details of this process stipulated in the statutes or internal regulations (see # 2A)?

5A Financial matter:

- Does your national consensus platform provide information on its financial background with respect to the budget and its contributors?
- Please note, that this does not mean detailed figures and names of sponsors but overall figures giving information on the genuine sources of financing.
- Would you also consent to publish this data on the ecopa website in order to promote transparency and mutual trust?

b) Additional

#1B The members of national consensus platforms should be representatives of the 4 parties in the country:

- Does the election of members of the four parties in your national consensus platform take place by defined rules? What rules are in place?
- Do members have to pass a defined selection/election process? Please, elaborate.

#2B Established structures:

- Is the organizational structure of your national consensus platform defined and presented e.g. by a brochure or on a website?
- Does your national consensus platform provide for one or several of the following aspects: E-mail address, information office, secretary, presentation of a programme, setting priorities for financial support?
- Do you have other organizational aspects/points that you would like to mention?

#3B Promotion of the 3-R-principle:

- Does your national consensus platform promote 3-R related activities in your or another country?
- Does the operating program include sponsored 3R-activities, lectures, discussion forums, lobbying for 3R-issues, etc.?
- Please, describe the scope of activities and how they are defined, organized and initiated.

#4B Consensus established:

- Are there regular platform meetings?
- Do you have a longterm programme? What are the longterm goals/objectives?
- Do you have knowledge of a second national consensus platform claiming the representation of your country?

#5B Financial matter:

- How is the financial support of your national consensus platform organised?
- Please note that the financial support from the four parties should be balanced to a certain extent. The money should be provided directly or indirectly at least by two of the four parties.
- statutes of ecopa